



ROMÂNIA
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

384/27.07.2020

SENAT
PREȘEDINTE
Nr.I. 1250
Data 27.07.2020

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1091A/2020

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR. 437.1 / 24 JUL 2020

Domnului
Robert Marius CAZANCIUC
Vicepreședinte al Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Președintele României referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 28 august 2020 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 23 septembrie 2020.

Vă asigurăm, domnule Vicepreședinte, de deplina noastră considerație.



Judecător Elena-Simina TĂNĂSESCU

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 1091A/2020

R O M Â N I A



CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ

NR. 4369 / 24 JUL 2020

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, 24 iulie 2020

CP1/994/24.07.2020

Domnului VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

asupra

Legii pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996

În data de 6 iulie 2020, Parlamentul României a transmis Președintelui României, în vederea promulgării, Legea pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996. Prin modul în care a fost adoptată, precum și prin conținutul normativ, legea menționată contravine unor norme și principii constituționale pentru motivele prezentate mai jos.

I. Motive de neconstituționalitate extrinsecă

1. Legea pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996 a fost adoptată cu încălcarea principiului bicameralismului prevăzut de art. 61 alin. (2), prin raportare la art. 75 din Constituție, astfel cum acesta a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a stabilit două criterii esențiale în legătură cu încălcarea principiului bicameralismului în cursul procedurii legislative. Acestea constau, pe de o parte, în existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, în existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Întrunirea cumulativă a celor două criterii este de natură a afecta principiul constituțional care guvernează activitatea de legiferare a Parlamentului, plasând pe o poziție privilegiată Camera decizională, cu eliminarea, în fapt, a primei Camere sesizate din procesul legislativ (Decizia nr. 392/2018).

Principiul bicameralismului presupune atât conlucrarea celor două Camere în procesul de elaborare a legilor, cât și obligația acestora de a-și exprima prin vot poziția cu privire la adoptarea legilor (Decizia nr. 89/2017 par. 55). Bicameralismul nu înseamnă însă ca ambele Camere să se pronunțe asupra unei soluții legislative identice, în Camera decizională putând exista abateri inerente de la forma adoptată de Camera de reflecție, desigur, fără schimbarea obiectului esențial al proiectului de lege/propunerii legislative. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că „nu se poate susține încălcarea principiului bicameralismului, atât timp cât legea adoptată de Camera decizională se referă la aspectele principiale pe care le-a avut în vedere propunerea/proiectul de lege în forma sa însușită de Camera de reflecție. În acest sens, modificările aduse formei adoptate de Camera de reflecție trebuie să cuprindă o soluție legislativă care păstrează concepția de ansamblu a acesteia și să fie adaptate în mod corespunzător, prin stabilirea unei soluții legislative alternative/complementare care nu se abate de la forma adoptată de Camera de reflecție, în condițiile în care aceasta este mai cuprinzătoare sau mai bine articulată în cadrul ansamblului legii, cu realizarea anumitor coroborări inerente oricărei modificări.” (Decizia nr. 765/2016 par. 37 și 38, Decizia nr. 377/2017 par. 45).

Așa cum a reținut Curtea Constituțională, pentru verificarea respectării principiului bicameralismului trebuie avute în vedere următoarele: „(a) scopul inițial al legii, în sensul de voință politică a autorilor propunerii legislative sau de filosofie, de concepție originară a actului normativ; (b) dacă există deosebiri majore, substanțiale, de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale

Parlamentului; (c) dacă există o configurație semnificativ diferită între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului.” (Decizia nr. 190/2020, Decizia nr. 62/2018, par. 63).

Potrivit expunerii de motive a propunerii legislative inițiate în luna decembrie 2017, „îndeplinirea atribuțiilor stabilite prin lege depinde în mod hotărâtor de independența membrilor plenului Consiliului Concurenței, precum și de independența de opinie a personalului de specialitate care derulează investigațiile”. Potrivit inițiatorilor, prin modificările propuse de prezentul proiect de lege s-a urmărit, în principal: „corectarea anomaliilor aduse Legii concurenței (...) în ceea ce privește desemnarea membrilor organului decizional al Consiliului Concurenței, prin revenirea la procedura inițială, dar simplificată, în care Parlamentul are inițiativa alegerii persoanelor care îndeplinesc criteriile din lege și a audierii acestora; eliminarea unei anomalii care se referă la posibilitatea de numire a unor cetățeni străini în organul decizional (...); întărirea autonomiei instituției și independenței în procesul de luare a deciziilor și în cel de investigare a practicilor anticoncurențiale prin definirea explicită a statutului membrilor și personalului de specialitate (inspectorii de concurență) din cadrul Consiliului Concurenței (...)”.

Totodată, potrivit aceluiași document, „proiectul de lege mai conține modificări pentru a pune de acord celelalte reglementări din Legea concurenței cu propunerile enumerate mai sus și câteva modificări constatate în practică pentru a elimina efectele nedorite care duc la ineficiența utilizării resurselor limitate ale Consiliului Concurenței privind: posibilitatea de a elimina din piață unele microîntreprinderi sau întreprinderi mici prin aplicarea uniformă a amenzilor de până la 10% din cifra de afaceri în cazul în care acestea intră în categorii de practici anticoncurențiale considerate a fi cele mai grave (...); organizarea și efectuarea de inspecții inopinate pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de lege, sub control judiciar, prin obținerea unei autorizații judecătorești cum este deja prevăzut în lege, astfel încât instituția să se alinieze la practica Comisiei Europene și a majorității statelor membre ale Uniunii Europene”.

Potrivit fișei actului, propunerea legislativă a fost adoptată ca urmare a depășirii termenului de 60 de zile, potrivit art. 75 alin. (2) teza a III-a din Constituția României, fără ca plenul Camerei Deputaților să voteze modificări față de forma inițiatorilor.

Prin raportare la primul criteriu, cel al deosebirilor majore, substanțiale între cele două forme ale Camerelor, analizând forma adoptată de Senat, Camera decizională, observăm că aceasta a inclus nu mai puțin de 38 de modificări față de forma Camerei Deputaților și a inițiatorilor, modificări realizate asupra a peste 20 de articole din Legea nr. 21/1996.

Aceste modificări au vizat aspecte precum: compunerea plenului Consiliului Concurenței, modalitatea de numire a membrilor plenului, stabilirea atribuțiilor membrilor plenului Consiliului Concurenței, modificarea condițiilor pe care aceștia trebuie să le îndeplinească, modificarea reglementărilor în caz de vacanță a funcției de Președinte al Consiliului Concurenței, modificarea dispozițiilor referitoare la aspectele examinate și dezbătute în plen de Consiliul Concurenței, funcțiile publice de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței, interdicțiile după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice, modificarea statutului secretarului general și al secretarului general adjunct și, nu în ultimul rând, introducerea art. II și art. III, cu efect direct în ceea ce privește schimbarea conducerii Consiliului Concurenței, în conformitate cu noua procedură și cu noua componentă stabilită prin amendamente aduse în Camera decizională.

Din analiza acestor noi dispoziții introduse de Senat rezultă că acestea nu au legătură cu forma inițiatorului sau cu scopul inițiativei legislative, așa cum acesta a fost dezvoltat în expunerea de motive. Prin raportare la forma inițiatorilor, ce cuprinde prevederi regăsite integral în forma adoptată tacit de Camera Deputaților, apreciem că aceste modificări realizate în Camera decizională reprezintă deosebiri majore de conținut, atât prin raportare la amploarea acestora, la importanța aspectelor vizate de Legea nr. 21/1996, dar mai ales prin raportare la consecințele pe care aceste prevederi le vor avea în privința independenței unei instituții cheie a statului român, afectându-i independența, contrar celor avute în vedere de inițiatorii legii în expunerea de motive.

De asemenea, configurația legii adoptate de Senat, în calitate de Camera decizională, este una semnificativ diferită față de cea a Camerei Deputaților. Dacă forma inițiatorilor cuprindea un articol cu 25 de puncte, forma adoptată de Senat cuprinde trei articole, primul având un număr de 17 puncte, prin amendamentele admise de Senat fiind realizate intervenții asupra unor prevederi importante ale legii,

ce însumează peste 20 de articole.

În concluzie, o intervenție legislativă de o asemenea amploare și realizată cu privire la dispoziții de o importanță deosebită din cuprinsul Legii nr. 21/1996 ce reglementează funcționarea unei autorități autonome cu responsabilități clare în statul român și în aplicarea dispozițiilor tratatelor și legislației Uniunii Europene, nu numai că deturneză actul normativ de la scopul inițiatorului și de la forma adoptată de Camera Deputaților, dar reprezintă și o încălcare flagrantă a principiului bicameralismului prevăzut de art. 61 alin. (2), prin raportare la art. 75 din Constituție, astfel cum acesta a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale.

2. Legea pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996 a fost adoptată de Camera Deputaților, cu încălcarea prevederilor art. 75 alin. (2) coroborate cu cele ale art. 61 alin. (2), precum și cu cele ale art. 147 alin. (4) din Constituție

Legea pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996 a fost adoptată cu încălcarea art. 75 alin. (2) din Constituție, art. 61 alin. (2) și art. 147 alin. (4), prin continuarea parcursului legislativ după expirarea termenului de 45 de zile prevăzut de Constituție. Potrivit informațiilor și datelor cuprinse în fișa privind parcursul legislativ, Legea dedusă controlului de constituționalitate a fost adoptată tacit de Camera Deputaților, ca primă Cameră competentă, în data de 13 iunie 2018, ca urmare a depășirii termenului de 60 de zile, prevăzut de art. 75 alin. (2) teza a-III-a din Constituție.

Propunerea legislativă de modificare a Legii concurenței nr. 21 din 30 aprilie 1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 153 din 29 februarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, inițiată de un număr de 112 deputați și senatori a fost depusă de aceștia la Senat, ca primă Cameră competentă să o dezbată. La data de 11.10.2017, inițiativa legislativă criticată (înregistrată la Senat sub nr. B 481/2017) a fost transmisă de Senat spre avizare Consiliului Legislativ și, în aplicarea art. 111 din Constituție, pentru punct de vedere, Guvernului. În timp ce Guvernul nu a transmis punctul său de vedere, Consiliul Legislativ, prin avizul nr. 977/16.11.2017, a stabilit că, prin raportare la conținutul normativ, pentru inițiativa legislativă în cauză, primă Cameră competentă este Camera Deputaților și

nu Senatul. Prin urmare, după consultarea Comisiei de constituționalitate, la data de 11.12.2017, plenul Senatului a decis trimiterea inițiativei legislative la Camera Deputaților ca primă Cameră competentă să o dezbată.

Potrivit parcursului legislativ al acestei legi, în data de 18 decembrie 2017, Biroul permanent al Camerei Deputaților a decis solicitarea punctului de vedere al Guvernului și avizul Consiliului Economic și Social. După primirea avizelor, în data de 19 februarie 2018, propunerea legislativă a fost prezentată în Biroul permanent al Camerei Deputaților în vederea avizării de către comisiile permanente.

Conform art. 75 alin. (2) din Constituție, „Prima Cameră sesizată se pronunță în termen de 45 de zile. Pentru coduri și alte legi de complexitate deosebită, termenul este de 60 de zile. În cazul depășirii acestor termene se consideră că proiectele de legi sau propunerile legislative au fost adoptate”.

Așa cum a reținut și Curtea Constituțională în jurisprudența sa, „Legea fundamentală instituie, astfel, o prezumție absolută, în virtutea căreia o inițiativă legislativă, chiar dacă nu a fost adoptată de o Cameră, se consideră adoptată prin simpla trecere a timpului. Prezumpția se bazează pe o presupusă acceptare tacită a propunerii legislative și pe lipsa obiecțiilor primei Camere sesizate. Termenul de 45 de zile, respectiv de 60 de zile, prevăzut la art. 75 alin. (2) din Constituție, este un termen de decădere care privește raporturile constituționale dintre autoritățile publice, respectiv raporturile dintre cele două Camere ale Parlamentului, pe de o parte, și între acestea și Guvern, pe de altă parte. La împlinirea acestui termen, dreptul și, totodată, obligația primei Camere să dezbată o inițiativă legislativă încetează, legea considerându-se adoptată în forma depusă de inițiator. Ca efect al împlinirii acestui termen se naște dreptul Camerei decizionale de a se pronunța asupra inițiativei adoptate în condițiile art. 75 alin. (2) și de a decide definitiv. De asemenea, împlinirea acestui termen are consecința imposibilității membrilor primei Camere de a mai formula amendamente, dincolo de acest interval de timp stabilit de Constituție propunerile parlamentarilor sau ale comisiilor nemaifiind admisibile. Aceeași este consecința și pentru Guvern care, dincolo de acest termen, nu mai poate formula și depune amendamente cu privire la legea respectivă în cadrul primei Camere sesizate, nu mai poate solicita dezbaterea acesteia în procedură de urgență sau înscrierea ei cu prioritate pe ordinea de zi, toate aceste drepturi putând fi exercitate de Guvern doar în cadrul Camerei decizionale” (Decizia nr. 646/2018,

par. 83).

Art. 75 alin. (2) din Constituție nu prevede modul de calcul al termenelor pe care prima Cameră sesizată le are la dispoziție pentru a se pronunța asupra unui proiect de lege sau a unei propuneri legislative, iar în absența oricăror norme constituționale exprese, fiind termene ce privesc desfășurarea raporturilor constituționale dintre autoritățile publice, deci termene de drept public, acestea urmează regula stabilită de jurisprudența constantă a instanței de contencios constituțional (a se vedea Decizia nr. 233/1999).

Totodată, în Decizia nr. 89/2010, Curtea Constituțională a reținut că prevederile art. 101 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora „termenele se înțeleg pe zile libere, neintrând în socoteală nici ziua când a început, nici ziua când s-a sfârșit termenul”, nu sunt aplicabile în dreptul public, supus regulii în virtutea căreia termenele, în acest domeniu, se calculează pe zile calendaristice, în sensul că se include în termen și ziua în care el începe să curgă și ziua când acesta se împlinește. Așa cum a reținut Curtea Constituțională, „termenele de 45, respectiv, de 60 de zile, prevăzute de art. 75 alin. (2) din Constituție, sunt termene ce privesc desfășurarea raporturilor constituționale dintre autoritățile publice, deci de drept public, astfel încât acestea se calculează pe zile calendaristice” (Decizia nr. 646/2018, par. 85).

În cazul de față, în ceea ce privește Legea pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, termenul de adoptare tacită de 45 de zile a început să curgă din data de 19 februarie 2018, când propunerea legislativă a fost prezentată în Biroul permanent al Camerei Deputaților și au fost sesizate comisiile permanente în vederea elaborării avizelor și, respectiv, a raportului, în conformitate cu art. 113 alin. (1¹) din Regulamentul Camerei Deputaților în forma aflată în vigoare la momentul adoptării legii criticate.

Fiind pe tărâmul dreptului public, așa cum a statuat și Curtea Constituțională, „la calculul termenului de 45 de zile prevăzut de art. 75 alin. (2) din Constituție, urmează să fie inclusă ziua în care el începe să curgă și ziua când se împlinește” (Decizia nr. 646/2018). Astfel, având în vedere aceste considerente, întrucât a început să curgă la data de 19 februarie 2018, termenul constituțional de 45 de zile s-a împlinit la data de 4 aprilie 2018.

La data de 7 mai 2018, Biroul permanent al Camerei Deputaților a aprobat modificarea termenului de adoptare de la 45 de zile la 60 de zile pentru Camera Deputaților, în calitate de primă Cameră sesizată. Însă, la această dată era împlinit chiar și termenul constituțional de 60 de zile, care expirase la data de 19 aprilie 2018, termen în care Camera Deputaților ar fi putut să se pronunțe asupra legii criticate în calitate de primă Cameră sesizată, dacă inițiativa legislativă ar fi fost calificată ca fiind o lege de complexitate deosebită. Astfel, indiferent de termenul constituțional considerat a fi aplicabil, acesta se împlinise la data adoptării legii în prima Cameră sesizată, iar propunerea legislativă trebuia transmisă Camerei decizionale - Senatul - în forma inițiatorului, ca adoptată tacit.

Or, prin continuarea procedurii parlamentare după împlinirea termenului de adoptare tacită în data de 4 aprilie 2018, legiuitorul a încălcat dispozițiile art. 75 alin. (2) și art. 147 alin. (4) din Constituție. Astfel, la data de 4 aprilie 2018, a intervenit sancțiunea prevăzută la art. 75 alin. (2) teza a II-a din Constituție. După împlinirea acestui termen, nici Camera Deputaților în ansamblul său și nicio altă structură de lucru sau de conducere nu ar mai fi putut prelungi termenul de adoptare tacită, formula amendamente sau înscrie legea pe ordinea de zi. Procedând în acest mod, adoptarea legii criticate s-a realizat și cu încălcarea prevederilor art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală în ceea ce privește modul de calcul al termenelor referitoare la desfășurarea raporturilor constituționale între autoritățile publice.

Pentru toate aceste considerente, apreciem că legea criticată a fost adoptată cu încălcarea dispozițiilor art. 75 alin. (2) și art. 147 alin. (4) din Constituție, prin raportare la considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 646/2018.

II. Motive de neconstituționalitate intrinsecă

1. Art. I pct. 2 din legea criticată, cu referire la art. 15 alin. (4) lit. f) din Legea nr. 21/1996, contravine prevederilor art. 1 alin. (3), art. 15 alin. (1), art. 16 alin. (3), precum și art. 147 alin. (4) din Constituție

Condiția necesară pentru a fi numit în funcția de membru al Consiliului Concurenței, prevăzută de art. 15 alin. (4) lit. f) din legea criticată - „să nu fie

incapabilă ori să nu fi fost condamnată pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, pentru care legea prevede o pedeapsă cu închisoarea de 3 ani sau mai mare” - contravine dispozițiilor art. 15 alin. (1) din Constituție, întrucât instituie o decădere perpetuă din dreptul de a ocupa funcția de membru al Consiliului Concurenței.

În acest sens, în jurisprudența sa, analizând consecințele extrapenale ale condamnării prin raportare la condițiile necesare pentru numirea în funcția de membru al Guvernului, Curtea Constituțională a statuat că toate consecințele extrapenale care derivă dintr-o condamnare nu reprezintă altceva decât efecte juridice inerente unei hotărâri judecătorești de condamnare penală pe care legea extrapenală le consacră în domeniul ei specific de incidență. Înlăturarea acestor consecințe extrapenale operează în baza dispozițiilor Codului penal. Faptul că legea specială, extrapenală, folosește diferite sintagme precum „nu au suferit condamnări penale”, „persoana nu a fost condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni” sau „nu are antecedente penale” nu înseamnă că aceasta poate completa/modifica/deroga de la dispozițiile Codului penal, sub aspectul condițiilor și termenelor în care sunt înlăturate consecințele unei condamnări penale. Neaplicând dispozițiile Codului penal, această condiție nu ar cunoaște, în mod obiectiv, niciun remediu de înlăturare prin intermediul unei ficțiuni juridice obiectivizate într-o instituție de drept penal material (de exemplu, reabilitarea), drept pentru care, din această perspectivă, devine o stare de fapt intangibilă/iremediabilă.

Totodată, Curtea Constituțională a statuat că o asemenea condiție „ar reprezenta, astfel, o veritabilă *civiliter mortuus* în privința persoanei față de care a fost pronunțată o hotărâre judecătorească de condamnare, pentru că va avea efecte absolute și perpetue în privința acesteia, aspect care, la rândul său, ar încălca marja de apreciere de care dispune legiuitorul în temeiul art. 16 alin. (3) din Constituție. Această marjă de apreciere rezultă din trimiterea operată, prin textul art. 16 alin. (3) din Constituție, la posibilitatea legiuitorului de a reglementa accesul la funcțiile și demnitățile publice „în condițiile legii”. Astfel de condiționări trebuie să urmărească un scop legitim și ele însele trebuie să fie adecvate, necesare și să mențină un just echilibru între interesele concurente (cele generale ale societății și cele individuale), așadar, să nu aducă atingere substanței dreptului. În schimb, prin aplicarea art. 4, art. 152 alin. (1) și art. 165-171 din Codul penal, Curtea constată că măsura criticată are un scop legitim, respectiv cerința de moralitate, integritate, probitate și cinste de

care trebuie să dea dovadă orice persoană care aspiră la accesul la funcții sau demnități publice; de asemenea, ea este adecvată în sensul că scopul legitim anterior menționat poate fi atins în mod abstract prin condiția impusă de legiuitor, necesară într-o societate democratică, în sensul că acceptanța socială a persoanei care dorește să acceadă la funcția de membru al Guvernului este cu atât mai mare cu cât aceasta a dat dovezi de îndreptare într-un interval temporal extins apreciat ca fiind suficient de către legiuitor, iar prin aplicarea normelor penale de drept substanțial referitoare la consecințele extrapenale ale condamnării, o asemenea condiție este proporțională cu scopul legitim urmărit, fiind o garanție, pe de o parte, a îndreptării persoanei, iar, pe de altă parte, a reintegrării sociale a acesteia. Ruperea acestui echilibru între cele două interese deopotrivă protejate ar constitui o decădere a persoanei vizate din dreptul anterferit, ce va opera *ad aeternum*, iar aceasta, ca o consecință a condamnării penale, ar suporta o sancțiune civilă care este în vădită contradicție cu universalitatea drepturilor garantată de art. 15 alin. (1) din Constituție, fiind lipsită de unul dintre drepturile și libertățile fundamentale care sunt garantate în cadrul unui stat de drept, și anume accesul la o funcție/demnitate publică, ceea ce contravine, astfel, art. 1 alin. (3) din Constituție.” (Decizia nr. 304/2017 par. 37-38).

Apreciem că aceste argumente sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în cazul numirii în funcția de membru al Consiliului Concurenței, motiv pentru care soluția legislativă criticată contravine dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 15 alin. (1), art. 16 alin. (3), precum și art. 147 alin. (4) din Constituție.

2. Art. I pct. 2 din legea criticată, cu referire la art. 15 alin. (5) din Legea nr. 21/1996, contravine prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție

Condiția necesară pentru a fi numit în calitate de președinte al Consiliului Concurenței, prevăzută de art. 15 alin. (5) din Legea nr. 21/1996, potrivit căreia „persoana propusă pentru funcția de președinte al Consiliului Concurenței trebuie să aibă o vechime de cel puțin 10 ani într-o funcție de demnitate publică sau de conducere cu responsabilități ce implică o înaltă competență profesională și managerială”, contravine prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta privind calitatea legii.

Astfel, sintagma „o funcție de conducere cu responsabilități ce implică o înaltă competență profesională și managerială” are un conținut neclar și permite arbitrariul în aplicarea normei.

Condiția exercitării anterioare a unei funcții de conducere cu responsabilități ce implică o înaltă competență profesională și managerială nu se regăsește printre condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a fi numită membru al Consiliului Concurenței, potrivit art. 15 alin. (4) - în forma adoptată prin art. I pct. 2 din legea criticată. Astfel, din analiza sistematică a dispozițiilor ce reglementează atât condițiile ce trebuie îndeplinite pentru a fi numit ca membru al Consiliului Concurenței, cât și a celor care vizează alegerea acestor membri în funcții de conducere, se poate constata că legea nu stabilește o procedură distinctă pentru alegerea președintelui Consiliului Concurenței față de ceilalți membri. Prin urmare, pentru a fi ales în funcția de președinte al acestei instituții, este suficient ca o persoană să îndeplinească condițiile pentru a fi aleasă ca membru al Consiliului Concurenței. Or, noua cerință prevăzută la alin. (5) va putea fi îndeplinită numai dacă aceasta ar fi înscrisă și printre condițiile de la art. 15 alin. (4). Din această perspectivă, în lipsa unei atare prevederi în cuprinsul art. 15 alin. (4), legea este neclară, lipsită de previzibilitate și susceptibilă de interpretări, ceea ce contravine art. 1 alin. (5) din Constituție referitor la claritatea, previzibilitatea și accesibilitatea legii.

3. Art. I pct. 4 din legea criticată, cu referire la art. 17 alin. (3) din Legea nr. 21/1996, contravine prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție

La art. I pct. 4 din legea criticată se modifică alin. (3) al art. 17 din Legea nr. 21/1996 în sensul că: „În cazul nedeplinirii jurământului, din culpă proprie, în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I a hotărârii de numire, membrul numit este considerat demisionar, urmând a se relua procedura numirii altei persoane pentru funcția devenită vacantă, pentru durata rămasă din mandat”.

În opinia noastră, prin introducerea sintagmei „pentru durata rămasă din mandat”, textul devine neclar și intră în contradicție cu dispozițiile art. 18 alin. (1)

teza întâi din Legea nr. 21/1996, astfel cum a fost modificat prin pct. 5 din legea criticată, care prevăd că mandatele membrilor Consiliului Concurenței încep de la data depunerii jurământului de către aceștia.

Astfel, din interpretarea sistematică a textelor mai sus indicate rezultă că atât timp cât o persoană numită membru al Consiliului Concurenței nu a depus jurământul, mandatul său nici nu a început să curgă. În consecință, în situația în care jurământul nu a fost depus din culpa membrului numit al Consiliului Concurenței, acesta este considerat demisionar, însă numirea altei persoane pentru funcția devenită vacantă, ar trebui să fie pentru un mandat întreg și nu pentru durata rămasă din mandatul care, în realitate, nici nu a început.

Din această perspectivă, considerăm că textul de lege nu îndeplinește cerințele privind calitatea legii, ceea ce contravine dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

4. Art. 1 pct. 10 din legea criticată, cu referire la art. 21¹ din Legea nr. 21/1996, contravine prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție

Prin art. 1 pct. 10 din legea dedusă controlului de constituționalitate se introduce un nou articol, art. 21¹, cu următorul cuprins: „(1) Funcțiile publice de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței se clasifică în funcție publică de specialitate de conducere și funcție publică de specialitate de execuție. (2) Funcțiile publice de specialitate de conducere ale Consiliului Concurenței sunt: director, director adjunct, șef serviciu și șef birou. (3) Funcțiile publice de specialitate de execuție ale Consiliului Concurenței sunt: inspector de concurență superior, inspector de concurență principal, inspector de concurență asistent și inspector de concurență debutant. (4) Concursul pentru recrutarea funcționarilor publici de specialitate din Consiliul Concurenței se desfășoară în cazul în care, pentru ocuparea unui post vacant, se înscriu cel puțin 2 candidați care îndeplinesc condițiile stabilite. (5) Funcționarii publici de specialitate ai Consiliului Concurenței sunt independenți din punct de vedere al opiniei în realizarea atribuțiilor ce le revin și se bucură de stabilitate. (6) În exercitarea atribuțiilor, funcționarii publici de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței trebuie să se abțină de la orice activitate în legătură cu care au, direct sau indirect, un interes patrimonial sau nepatrimonial, de natură a le compromite independența. (7) Dacă se găsește în ipoteza prevăzută la alin. (6),

funcționarul public de specialitate căruia, în exercitarea atribuțiilor sale, i-a fost repartizată o lucrare ce determină obligația de abținere, informează de îndată superiorul pe linie ierarhică, care dispune măsurile ce se impun. (8) Calitatea de funcționar public de specialitate al Consiliului Concurenței este incompatibilă cu: a) exercitarea oricărei alte activități profesionale sau de consultanță, precum și cu deținerea de funcții ori de demnități publice, cu excepția activităților didactice; b) calitatea de asociat sau acționar ori membru în organele de conducere, administrare sau control ale unor entități publice ori private; c) calitatea de membru al unui grup de interes economic. (9) Funcționarii publici de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței nu pot participa la acțiuni sau dezbateri cu caracter politic. (10) Funcționarii publici de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței pot fi membri ai unor persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial”.

Considerăm că sintagma „funcții publice de specialitate”, utilizată în cuprinsul art. 21¹, este neclară și nu se corelează cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ.

Funcțiile de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței sunt insuficient reglementate pentru a se putea reține că suntem în prezența unui regim derogatoriu în materie de regim juridic al funcției publice, ce include recrutarea, cariera, clasificarea funcțiilor publice. De asemenea, stabilirea unor funcții publice de specialitate nu presupune automat instituirea unor norme distincte în ceea ce privește regimul incompatibilităților. Or, respectarea regimului incompatibilităților trebuie să aibă în vedere întregul ansamblu al dispozițiilor cuprinse în normele generale în materie.

Dispozițiile nou introduse ale art. 21¹ nu se corelează cu cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, care în Partea a VI-a reglementează statutul funcționarilor publici, prevederile aplicabile personalului contractual din administrația publică și evidența personalului plătit din fonduri publice. Astfel, în Titlul II al acestei părți ce reglementează statutul funcționarilor publici, la art. 436 se prevăd o serie de interdicții și limitări în ceea ce privește implicarea în activitatea politică. În acest sens, funcționarii publici „au obligația ca, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, să se abțină de la exprimarea sau manifestarea publică a convingerilor și preferințelor lor politice, să nu favorizeze vreun partid politic sau vreo organizație căreia îi este aplicabil același regim juridic

ca și partidelor politice” și le este interzisă orice activitate de sprijin a unor acțiuni politice, dintre care amintim, cu titlu de exemplu „să se servească de actele pe care le îndeplinesc în exercitarea atribuțiilor de serviciu pentru a-și exprima sau manifesta convingerile politice”.

Mai mult, art. 21¹ alin. (8) din legea criticată nu se corelează nici cu dispozițiile art. 445 alin. (1) din OUG nr. 57/2019 ce reglementează obligația funcționarilor publici de a respecta întocmai regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților, precum și normele de conduită.

Așadar, dispozițiile mai sus indicate nu corespund cerințelor privind calitatea legii stabilite prin jurisprudența instanței de contencios constituțional, ceea ce determină încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

5. Art. I pct. 11, cu referire la art. 23 alin. (1) din Legea nr. 21/1996, încalcă prevederile art. 1 alin. (5) și art. 16 alin. (1) și alin. (2) din Constituție

Potrivit art. 23 alin. (1) din Legea nr. 21/1996, în forma aflată în vigoare, „În organizarea Consiliului Concurenței funcționează un secretar general și un secretar general adjunct, numiți și eliberați din funcție prin decizie a prim-ministrului, la propunerea Consiliului Concurenței, pe baza rezultatelor obținute la concursul național de intrare în categoria înalților funcționari publici, organizat în condițiile legii. Secretarul general și secretarul general adjunct sunt înalți funcționari publici cărora li se aplică statutul înalților funcționari publici, conform Legii nr. 188/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și alte reglementări specifice. Atribuțiile acestora sunt stabilite prin regulamentul de organizare, funcționare și procedură adoptat de Consiliul Concurenței”.

Potrivit art. I pct. 11 din legea criticată, art. 23 se modifică și va avea următorul cuprins: „În organizarea Consiliului Concurenței funcționează un secretar general și doi secretari generali adjuncti, numiți și eliberați din funcție, la propunerea Președintelui, de Plenul Consiliului Concurenței. Atribuțiile secretarului general și ale secretarilor generali adjuncti sunt stabilite de plenul Consiliului Concurenței”.

Distinct de desființarea Colegiului Consultativ al Consiliului Concurenței, observăm că acest punct din legea criticată modifică statutul secretarului general și

al secretarului general adjunct al Consiliului Concurenței. În opinia noastră, normele prevăzute la art. I pct. 11 din legea criticată încalcă exigențele de calitate a legii consacrate de art. 1 alin. (5) din Constituție, astfel cum acestea au fost dezvoltate în jurisprudența Curții Constituționale, având un conținut echivoc, confuz, ceea ce face ca reglementarea să fie lipsită de claritate și previzibilitate. În plus, nu numai că suntem în prezența unor reglementări neclare, dar prin soluția legislativă adoptată se creează pe de o parte un paralelism legislativ, iar pe de altă parte o contradicție cu alte reglementări în vigoare.

Potrivit art. 389 din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, „categoria înalților funcționari publici cuprinde persoanele care sunt numite în una dintre următoarele funcții publice: a) secretar general și secretar general adjunct din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 369 lit. a); b) prefect; c) subprefect; d) inspector guvernamental”, iar art. 369 lit. a) din același act normativ menționează că autoritățile și instituțiile publice în cadrul cărora sunt înființate funcții publice sunt (...) autorități și instituții publice ale administrației publice centrale, inclusiv autorități administrative autonome prevăzute de Constituție sau înființate prin lege organică (...)”.

Așadar, potrivit Codului administrativ - reglementarea cadru în domeniu - legiuitorul a consacrat principiul potrivit căruia secretarul general și secretarul general adjunct dintr-o autoritate administrativă autonomă, în speță Consiliul Concurenței, trebuie să fie înalți funcționari publici. Or, dispoziția mai sus menționată stabilește o regulă distinctă cu privire la numirea și statutul acestor două funcții, creând confuzie chiar cu privire la statutul acestor funcții, neaplicându-se regulile specifice referitoare la numirea, respectiv eliberarea din aceste funcții.

Totodată, potrivit art. 394 din Codul administrativ: „(1) Înalții funcționari publici realizează managementul de nivel superior în autoritățile și instituțiile publice. (2) Ocuparea funcțiilor publice din categoria înalților funcționari publici, cu excepția celor din categoria înalților funcționari publici parlamentari, se face prin: a) concursul organizat în condițiile prevăzute la art. 467; b) concursul de promovare organizat în condițiile prevăzute la art. 483; c) mobilitate, în condițiile prevăzute la art. 503; d) exercitare cu caracter temporar, în condițiile prevăzute la art. 509;

e) redistribuire din corpul de rezervă al funcționarilor publici. (3) Decizia privind alegerea uneia dintre modalitățile de ocupare a funcției publice din categoria înalților funcționari publici prevăzute la alin. (2) aparține persoanei care are competența de numire în funcția publică, la propunerea conducătorului autorității sau instituției publice în cadrul căreia se află funcția publică vacantă. (4) Pentru a ocupa, în condițiile alin. (2) lit. a) și b), o funcție publică corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici, persoana trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții: a) condițiile prevăzute la art. 465; b) să aibă studii universitare de licență absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă; c) să fie absolvent cu diplomă al studiilor universitare de master în domeniul administrației publice, management sau în specialitatea studiilor necesare ocupării funcției publice; d) să fi absolvit programele de formare specializată pentru ocuparea unei funcții publice corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici, organizate de Institutul Național de Administrație ori să fi exercitat un mandat complet de parlamentar; e) să aibă cel puțin 7 ani vechime în specialitatea studiilor necesare exercitării funcției publice; f) să promoveze concursul organizat în condițiile prevăzute la art. 467 sau art. 483”.

Așadar, Codul administrativ reglementează în mod detaliat modalitatea în care o persoană poate ocupa o funcție publică din categoria înalților funcționari publici și condițiile pe care aceasta trebuie să le îndeplinească. Or, din modul deficitar de reglementare a art. I pct. 11 din legea criticată, nu se poate deduce dacă aceste funcții rămân în continuare funcții de înalți funcționari publici, iar simpla precizare că persoanele care ocupă respectivele funcții sunt „numiți și eliberați din funcție, la propunerea Președintelui, de Plenul Consiliului Concurenței” nu conferă normei claritatea și previzibilitatea necesară pentru a se înțelege dacă aceste funcții rămân funcții de înalți funcționari publici, ceea ce contravine în mod flagrant art. 1 alin. (5) din Constituția României, instituindu-se totodată o reglementare contradictorie cu normele anterior amintite din cuprinsul Codului administrativ.

Mai mult, în lipsa unor dispoziții tranzitorii cu privire la situația persoanelor care ocupă respectivele funcții, se încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție și în dimensiunea sa referitoare la securitatea raporturilor juridice. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, „În situația adoptării unor noi acte normative, potrivit art. 54 - Dispozițiile tranzitorii - din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică

legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, legea trebuie să conțină și dispoziții tranzitorii, care să cuprindă măsurile ce se instituie cu privire la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechii reglementări care urmează să fie înlocuită de noul act normativ. Dispozițiile tranzitorii trebuie să asigure, pe o perioadă determinată, corelarea celor două reglementări, astfel încât punerea în aplicare a noului act normativ să decurgă firesc și să evite retroactivitatea acestuia sau conflictul între norme succesive.” (Decizia nr. 341/2019).

Mai mult, o astfel de reglementare nu poate fi acceptată nici din perspectiva respectării principiului egalității în drepturi prevăzut de art. 16 din Constituția României. Într-o astfel de situație, s-ar institui un regim diferențiat pentru aceste două funcții ale Consiliului Concurenței unor persoane aflate în aceeași situație juridică (secretari generali/secretari generali adjuncți ai unor autorități administrative autonome), ceea ce este contrar principiului egalității în drepturi, astfel cum acesta a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale.

6. Dispozițiile art. II din legea dedusă controlului de constituționalitate contravin art. 15 alin. (2), art. 147 alin. (4) precum și art. 148 alin. (2) și (4) prin raportare la art. 11 și art. 135 alin. (2) lit. a) din Constituție

Art. II din legea supusă controlului de constituționalitate prevede: „În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Camera Deputaților și Senatul vor demara procedurile pentru numirea membrilor Consiliului Concurenței. Actualii membri ai Consiliului pot fi propuși și numiți în oricare dintre funcțiile prevăzute de prezenta lege”.

6.1. Din analiza acestor dispoziții rezultă că, în realitate, mandatele în curs ale membrilor Consiliului Concurenței vor înceta la data depunerii jurământului de către membrii Consiliului Concurenței ce vor fi numiți prin hotărâre a Camerei Deputaților și Senatului. Însă, regimul juridic al mandatelor în curs ale membrilor Consiliului Concurenței este deja reglementat prin normele în vigoare și acestea produc efectele juridice prevăzute de Legea concurenței nr. 21/1996. Prin urmare, orice modificare a acestui regim nu poate fi realizată decât cu

nerespectarea principiului neretroactivității legii civile prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție, astfel încât textul de la art. II din legea criticată nu poate viza decât situații viitoare ce se vor naște sub imperiul legii noi.

De asemenea, prin faptul că soluția legislativă propusă prin legea criticată afectează direct durata mandatului actualilor membri ai Consiliului Concurenței și statutul acestora dobândit la data începerii mandatului, intervenind asupra mandatelor în exercițiu, se nesocotește și o bogată jurisprudență a Curții Constituționale, aspect ce contravine art. 147 alin. (4) din Constituție (Decizia nr. 61/2007, Decizia nr. 375/2005 și Decizia nr. 534/2017).

Astfel, analizând regimul juridic al mandatelor consiliilor de administrație ale SRR și SRTV, prin Decizia nr. 534/2017, Curtea Constituțională a statuat că: „întrucât regimul juridic al mandatelor consiliilor de administrație ale SRR și SRTV este deja reglementat prin norme juridice în vigoare, care produc efecte juridice, Curtea constată că orice modificare a acestui regim, sub aspectul condițiilor de numire a membrilor, interdicțiilor, incompatibilităților sau cauzelor de încetare a mandatelor, nu se poate realiza decât cu respectarea principiului neretroactivității legii civile. Toate aceste modificări nu pot viza decât o situație viitoare, care se va naște după intrarea în vigoare a noii legi, și nicidecum situații juridice constituite sub imperiul vechii legi, respectând dispozițiile în vigoare la data constituirii lor. (...) Așadar, Curtea constată că dispozițiile legale cuprinse în art. II din lege, care prevăd numirea unor noi consilii de administrație la Societatea Română de Radiodifuziune și la Societatea Română de Televiziune, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a noii legi, cu consecința încetării de drept a mandatului consiliilor de administrație ale SRR și SRTV aflate în funcție, sunt neconstituționale, întrucât încalcă art. 15 alin. (2) din Legea fundamentală”.

Apreciem că aceste argumente sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în cazul numirii în funcția de membru al Consiliului Concurenței, motiv pentru care soluția legislativă criticată contravine dispozițiilor art. 15 alin. (2), precum și art. 147 alin. (4) din Constituție.

6.2. Dintr-o altă perspectivă, dispozițiile art. II din legea criticată contravin și prevederilor art. 148 alin. (2) și (4) prin raportare la art. 11 și art. 135 alin. (2) lit. a) din Constituție.

Astfel, demararea procedurilor pentru numirea tuturor membrilor Consiliului Concurenței - cu consecința afectării mandatelor neepuizate ale actualilor membri ai Consiliului - echivalează cu nerespectarea de către statul român a obligației de a îndeplini întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și implicit cu încălcarea Directivei (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre, astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne - denumită în continuare Directiva ECN+.

Potrivit legislației europene, independența autorităților naționale de concurență este de o importanță supremă pentru aplicarea efectivă a legislației europene în materie de concurență. Directiva ECN+, recent adoptată, impune statelor membre să se asigure că autoritățile naționale de concurență își îndeplinesc atribuțiile și își exercită prerogativele în mod imparțial în interesul aplicării efective și uniforme a articolelor 101 și 102 din TFUE.

În privința demiterii membrilor Consiliului Concurenței, potrivit art. 4 alin. (3) din Directiva ECN+: „(3) Persoanele din cadrul autorităților naționale administrative de concurență care iau decizii în exercitarea competențelor prevăzute la articolele 10-13 și la articolul 16 din prezenta directivă nu sunt demise din cadrul unor astfel de autorități din motive legate de îndeplinirea corespunzătoare a îndatoririlor lor sau de exercitarea corespunzătoare a competențelor care le revin pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, astfel cum sunt menționate la articolul 5 alineatul (2) din prezenta directivă. Acestea pot fi demise numai în cazul în care nu mai îndeplinesc condițiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin sau în cazul în care s-a constatat că au comis o abatere gravă în temeiul dreptului intern. Condițiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin și faptele ce constituie abateri grave trebuie să fie prevăzute în prealabil în dreptul intern, ținând seama de necesitatea de a asigura în mod eficace respectarea normelor”.

Astfel, persoanele în cauză pot fi demise doar (i) dacă au săvârșit abateri grave sau (ii) dacă nu mai îndeplinesc condițiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin. Aceste garanții oferite de Directiva ECN+ sunt menite să protejeze persoanele cu putere de decizie față de o demitere arbitrară, din motive politice, în

timpul mandatului lor, printr-o schimbare ulterioară a condițiilor, ceea ce s-a întâmplat chiar prin adoptarea prezentei legi.

Potrivit art. 4 alin. (1) din Directiva ECN+: „(1) Pentru a garanta independența autorităților naționale administrative de concurență atunci când aplică articolele 101 și 102 din TFUE, statele membre se asigură că autoritățile respective își duc la îndeplinire sarcinile și își exercită competențele în mod imparțial și în interesul asigurării eficiente și uniforme a aplicării dispozițiilor respective, sub rezerva cerințelor de proporționalitate în materie de răspundere și fără a aduce atingere cooperării strânse dintre autoritățile de concurență în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței”. Alineatul (2) al aceluiași articol se referă în mod expres la persoanele cu competențe decizionale și menționează că acestea (în cazul de față, membrii Consiliului Concurenței): „(a) sunt în măsură să își îndeplinească atribuțiile și să își exercite competențele de aplicare a articolelor 101 și 102 din TFUE fără intervenții politice și alte influențe din exterior; (b) nu solicită și nu acceptă instrucțiuni din partea guvernului sau a oricărei alte entități publice sau private în îndeplinirea sarcinilor care le revin și în exercitarea competențelor lor de aplicare a articolelor 101 și 102 din TFUE, fără a aduce atingere dreptului unui guvern al unui stat membru, dacă este cazul, de a emite norme de politică generală care nu sunt legate de anchete sectoriale sau proceduri specifice de aplicare a legii; și (c) se abțin de la orice acțiune incompatibilă cu îndeplinirea obligațiilor lor și/sau cu exercitarea competențelor lor de aplicare a articolelor 101 și 102 din TFUE și sunt supuse unor proceduri care să garanteze că, pentru o perioadă de timp rezonabilă după încetarea mandatului, aceștia se abțin de la soluționarea unor proceduri de aplicare a legii care ar putea conduce la conflicte de interese”.

Nu în ultimul rând, potrivit art. 4 alin. (4) din Directiva ECN+, „statele membre se asigură că membrii organului decizional al autorităților naționale administrative de concurență sunt selectați, recrutați sau numiți în conformitate cu proceduri clare și transparente, stabilite în prealabil în dreptul intern”.

Potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, statele membre au obligația de a se abține de la măsuri naționale care ar putea compromite Directiva ECN+, chiar dacă termenul de transpunere a acesteia nu a expirat încă: „în perioada transunerii directivei, Statele Membre cărora le este adresată trebuie să se

abțină de la a lua orice măsuri care pot compromite atingerea rezultatului acesteia” (Cauza C-212/04, Adelener, par. 121).

În jurisprudența sa, Curtea a reținut că, în ceea ce privește incidența actelor obligatorii ale Uniunii Europene (regulamente, directive, decizii) în cadrul controlului de constituționalitate, „folosirea unei norme de drept european în cadrul controlului de constituționalitate ca normă interpusă celei de referință implică, în temeiul art. 148 alin. (2) și (4) din Constituția României, o condiționalitate cumulativă: pe de o parte, această normă trebuie să fie suficient de clară, precisă și neechivocă prin ea însăși sau înțelesul acesteia să fi fost stabilit în mod clar, precis și neechivoc de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, iar, pe de altă parte, norma trebuie să se circumscrie unui anumit nivel de relevanță constituțională, astfel încât conținutul său normativ să susțină posibila încălcare de către legea națională a Constituției - unica normă directă de referință în cadrul controlului de constituționalitate.” (Decizia nr. 64/2015 sau Decizia nr. 668/2011).

În acest sens, normele prevăzute de art. 4 alin. (3) din Directiva ECN+ reprezintă dispoziții suficient de clare, precise și neechivoce prin ele însele în privința motivelor pentru care membrii care iau decizii în exercitarea prerogativelor Consiliului Concurenței prevăzute de directivă, aceste motive fiind prevăzute în mod limitativ de către actul în discuție. În același timp, norma se circumscrie și unui anumit nivel de relevanță constituțională, având în vedere obligația Parlamentului României de a garanta aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării și din prevederile art. 148 alin. (2) din Constituție. Mai mult, art. 135 alin. (2) lit. a) din Constituție implică o obligație pozitivă din partea statului de a asigura protecția concurenței loiale, aspect ce implică asigurarea independenței autorității naționale de concurență, în conformitate cu legislația europeană amintită.

Pentru aceste considerente, dispozițiile art. II din legea criticată contravin și art. 148 alin. (2) și (4) prin raportare la art. 11 și art. 135 alin. (2) lit. a) din Constituție.

În considerarea argumentelor expuse, vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că Legea pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996 este neconstituțională în ansamblul său.



~~PREȘEDINTELE ROMÂNIEI~~
~~KLAUS - WERNER IOHANNIS~~



R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România

Telefon: (+40-21) 313-2531 Fax: (+40-21) 312-5480

Internet : <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.892 A/2020

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR. 3755 / 06 JUL 2020

SENAT
PREȘEDINTE
Nr. I. 1024
Data 7.07.2020

Domnului ROBERT MARIUS CAZANCIUC
VICEPREȘEDINTELE SENATULUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
306/7.7.2020

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 27 deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal și un număr de 13 deputați aparținând Grupului parlamentar Uniunea Salvați România, referitoare la neconstituționalitatea prevederilor Legii pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 28 august 2020, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 23 septembrie 2020 (inclusiv, în format electronic la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro).

Vă asigurăm, domnule Vicepreședinte, de deplina noastră considerație.

ROMÂNIA
PREȘEDINTE

Prof. univ. dr. VALER DORNEANU



CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Desar nr. 892 A.1 2020



CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 37.12 / - 03.07.2020

Parlamentul României
Senat

Secretar General

Domnului

SENATUL ROMÂNIEI
SECRETAR GENERAL
NR. XXXV 2429
DATA 03.07.2020

VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art.15 alin.(4) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă transmitem, alăturat, sesizarea de neconstituționalitate cu privire la Legea pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996 (L384/2018).

Precizăm că sesizarea de neconstituționalitate menționată, formulată în condițiile art.146 lit.a) din Constituția României, republicată, a fost depusă la Senat în ziua de vineri, 03 iulie 2020.

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

Izabela Chencian



CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 3712 / 03 JUL 2020



SENATUL ROMÂNIEI
Nr. XVII/ 145
Data 03/07/2020

Parlamentul României

Senat

Către: SECRETARIATUL GENERAL AL SENATULUI
Doamnei Izabela CHENCIAN

SENATUL ROMÂNIEI
SECRETAR GENERAL
NR. XXXV 2728
DATA 03.07.2020

Doamnă Secretar General,

În temeiul art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, și al art. 15 alin. (1) din Legea nr. 21/1996 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă depunem alăturat sesizarea de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, adoptată de Senat în ședința din data de 30.06.2020 (L384/2018), solicitându-vă să o înaintați Curții Constituționale a României, în ziua depunerii.

București,
03.07.2020

Cu stimă,

Lider Grup PNL Senat,

Cătălin-Daniel FENECHIU

Lider Grup USR Senat,

Radu MIHAIL

Calea 13 Septembrie nr. 131, Sector 5, București, 050711

www.senat.ro

Către:

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI
Calea 13 Septembrie nr. 2, Sector 5, București

Domnului Prof. dr. Valer Dorneanu
Președintele Curții Constituționale a României

Domnule Președinte,

În conformitate cu prevederile art.146 lit.a) din Constituție și al ale art. 11 alin.(1) lit.a) și art. 15 alin.(1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, parlamentarii semnatori ai tabelului anexat formulează prezenta:

SESIZARE

de neconstituționalitate a *Legii pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996* adoptată de Senat în ședința din 30 iunie 2020, pe care o considerăm neconstituțională, pentru motivele expuse în continuare.

I. Situația de fapt

În data de 11.10.2017, la Biroul Permanent al Senatului a fost înregistrată, sub nr. b481, *Propunerea legislativă de modificare a Legii concurenței nr.21/1996*, la nivelul Comisiei de constituționalitate fiind stabilită competența Camerei Deputaților ca primă cameră sesizată și ulterior fiind decisă în plen înaintarea propunerii către camera de reflecție.

Această inițiativă legislativă face parte din categoria legilor organice.

Inițiatorii propunerii legislative au indicat în expunerea de motive următoarele scopuri principale ale reglementării:

- a) de a asigura, în ceea ce privește numirea membrilor organului decizional al Consiliului Concurenței, „revenirea la procedura inițială, dar simplificată, în care Parlamentul are inițiativa alegerii persoanelor care îndeplinesc criteriile din lege și a audierii acestora”, cu eliminarea avizului Guvernului din vechea procedură, „urmând ca propunerile să fie înaintate către instituția președințială de către Parlament”;

- b) eliminarea posibilității „de numire a unor cetățeni străini în organul decizional” al Consiliului Concurenței;
- c) „întărirea autonomiei instituției și a independenței în procesul de luare a deciziilor și în cel de investigare a practicilor anticoncurențiale”

La Camera Deputaților, propunerea legislativă¹ a fost înregistrat sub nr. *Pl-x 582/2017* și a fost avizată negativ de către comisiile parlamentare sesizate pentru emiterea acestuia, respectiv Comisia pentru politică economică și privatizare, Comisia pentru buget, finanțe și bănci și Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale. De asemenea, propunerea legislativă a primit un aviz nefavorabil și de la Consiliul Economic și Social, iar Guvernul României a comunicat punctul său de vedere potrivit căruia nu susține această inițiativă legislativă.

Consiliul Legislativ a arătat în avizul său că propunerea legislativă este în contradicție cu normele europene în domeniu, *autoritățile de concurență din statele membre trebuind să-și desfășoare activitatea fără intervenții politice sau alte influențe.*

Propunerea legislativă a fost adoptată tacit de Camera Deputaților la data de 13.06.2018, fiind înaintată către Senat unde a fost înregistrată sub nr. *L384/2018*.

La Senat, propunerea legislativă a primit avize negative din partea Comisiei pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital și a Comisiei pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități, respectiv aviz favorabil din partea Comisiei pentru administrație publică.

Comisiile de raport² au adoptat la 29.06.2020 un raport favorabil cu 15 amendamente admise și fără amendamente respinse, iar în 30.06.2020 propunerea legislativă a fost înscrisă pe ordinea de zi a ședinței de plen a Senatului, legea fiind adoptată în aceeași zi cu următorul număr de voturi: DA= 77 NU=40 AB=15.

În data de 30 iunie 2020, *Legea pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996* a fost depusă la Secretarul general al Senatului pentru exercitarea dreptului de sesizare a Curții Constituționale.

II. Motive de neconstituționalitate extrinsecă

II.1. Încălcarea prevederilor art.61 alin.(2) și 75 din Constituție prin nesocotirea principiului bicameralismului statuat de Legea fundamentală

În cadrul dezbaterii Senatului asupra propunerii legislative, au fost introduse în corpul legii mai multe amendamente care modifică în mod esențial forma adoptată de Camera Deputaților. Camera decizională are un drept de a decide forma finală a legii, însă fără a încălca principiul bicameralismului dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale a României³.

¹ Inițiatori: 88 deputați și 30 senatori

² Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia economică, industrie și servicii

³ A se vedea, Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2009, Decizia nr. 413 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010, Decizia nr. 1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 20 decembrie 2011, sau Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012.

În forma adoptată tacit de Camera Deputaților, propunerea legislativă cuprindea un număr de 25 modificări ale Legii Concurenței în timp ce legea adoptată de Senat este structurată pe trei articole, numerotate cu cifre romane, primul cuprinzând textul propriu-zis al modificărilor și completărilor aduse Legii concurenței, fiind aduse nu mai puțin de 20 de modificări față de forma Camerei Deputaților, iar ultimele două articole având natura unor norme cu caracter tranzitoriu care, în cazul art.II ridică probleme de neconstituționalitate intrinsecă.

Așadar, prin modul în care a fost adoptată de Camera decizională, precum și prin conținutul actului normativ, legea dedusă controlului de constituționalitate contravine dispozițiilor prevederilor art. 61 coroborat cu art. 75 alin. (1), alin. (4) și alin. (5) din Constituție pentru motivele expuse în continuare, fiind deturnată voința inițiatorilor, contrar principiului bicameralismului dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale.

Ca urmare a depășirii termenului de 45 de zile prevăzut de art. 75 alin. (2) teza a III-a din Constituție, Camera Deputaților, în calitate de primă Cameră sesizată, a adoptat tacit proiectul de lege menționat într-o formă a legii identică cu cea a inițiatorului actului normativ.

În calitate de Cameră decizională, Senatul a adoptat legea supusă controlului de constituționalitate în ședința din data de 30 iunie 2020, amendând substanțial fondul reglementării.

Analizând parcursul legislativ al legii criticate și comparând formele acesteia din momentul inițierii și de la momentul adoptării, se poate observa că în Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, textul și soluțiile adoptate de Senat nu au fost dezbătute, legea dedusă controlului fiind semnificativ modificată de către Camera decizională față de forma inițiatorului și a primei Camere sesizate.

Senatul, adoptând în calitate de Cameră decizională Legea pentru completarea Legii concurenței, a sustras dezbaterii și adoptării primei Camere sesizate toate completările care vizează aspecte importante ale legii. Prin urmare, prima Cameră sesizată nu a avut ocazia să analizeze, să dezbată și să hotărască asupra soluțiilor legislative nou introduse de Camera decizională.

Astfel, Senatul a realizat o modificare de ordin cantitativ care, prin ea însăși, este de natură să determine încălcarea principiului bicameralismului, deoarece aceasta este însoțită de modificări de concepție a reglementării.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a stabilit în numeroase cazuri că, ori de câte ori Camera decizională instituie reglementări noi, ce nu au fost supuse dezbaterii decât în Camera decizională, acest lucru înseamnă încălcarea prevederilor constituționale care consacră principiul bicameralismului. Mai mult, în cazul de față, configurația actului normativ adoptat de Senat este semnificativ diferită de cea supusă dezbaterii Camerei Deputaților, iar acest fapt nu rezultă dintr-o simplă restructurare a materiei, ci din adoptarea unor reglementări noi, care nu au legătură și nu derivă din reglementarea inițială. De asemenea, prin modul în care a fost adoptată, legea contravine prevederilor Constituției, fiind deturnată voința inițiatorilor.

Astfel, prin Decizia nr. 62/2018, Curtea Constituțională a statuat că în analiza respectării acestui principiu „trebuie avut în vedere (a) scopul inițial al legii, în sensul de voință politică a autorilor propunerii legislative sau de filosofie, de concepție originară a actului normativ; (b) dacă există deosebiri majore, substanțiale, de conținut juridic între formele adoptate de cele două

Camere ale Parlamentului; (c) dacă există o configurație semnificativ diferită între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului”.

De asemenea, Curtea Constituțională a stabilit, prin Decizia nr. 472/2008, că: „Dezbaterea parlamentară a unui proiect de lege sau a unei propuneri legislative nu poate face abstracție de evaluarea acesteia în plenul celor două Camere ale Parlamentului nostru bicameral. Așadar, modificările și completările pe care Camera decizională le aduce asupra proiectului de lege adoptat de prima Cameră sesizată trebuie să se raporteze la materia avută în vedere de inițiator și la forma în care a fost reglementată de prima Cameră. Altfel, se ajunge la situația ca o singură Cameră, și anume Camera decizională, să legifereze, ceea ce contravine principiului bicameralismului (...) și a competențelor stabilite pentru cele două Camere, potrivit art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală”.

Totodată, prin Decizia nr. 624/2016, Curtea Constituțională a statuat că art. 75 alin. (3) din Constituție, prin folosirea sintagmei „decide definitiv” cu privire la Camera decizională, nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune ca proiectul sau propunerea legislativă adoptată de prima Cameră sesizată să fie dezbătută în Camera decizională, unde i se pot aduce modificări și completări. Curtea a subliniat că, în acest caz, Camera decizională **nu poate însă modifica substanțial** obiectul de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința deturării de la finalitatea urmărită de inițiator.

În același sens s-a pronunțat și Decizia 190/2020 a Curții Constituționale, care a reținut că „Examinând conținutul juridic al formei legii adoptate de Camera decizională, Curtea constată deosebirea majoră de conținut în raport cu forma propunerii legislative adoptată de Camera de reflecție. Astfel, se observă că a fost eliminată modificarea legislativă propusă de inițiatori, fiind introduse și aprobate cu totul alte dispoziții, cuprinzând soluții legislative diferite, fără legătură cu intenția de legiferare și, implicit, cu forma inițială a legii.”

Existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului este redată în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Camera Deputaților	Senat
1.	Alin 1 al art. 15 se modifică și va avea următorul cuprins: „(1) Consiliului Concurenței este un organ decizional, colegial, fără personalitate juridică, format din 5 membri, după cum urmează: un președinte, un vicepreședinte și 3 consilieri de concurență. Numirea membrilor Consiliului Concurenței se realizează de către Președintele României, la propunerile celor două camere ale Parlamentului, după audierea candidaților în comisiile de specialitate ale Parlamentului. Respingerea unei propuneri se poate face doar cu condiția prezentării motivelor pe care aceasta se bazează, conform criteriilor prevăzute în prezenta lege.”	„(1) Plenul Consiliului Concurenței este organul colegial de conducere , format din 11 membri, după cum urmează: un președinte, 2 vicepreședinți și 8 consilieri de concurență, numiți prin hotărâre adoptată în ședință comună a Camerei Deputaților și Senatului, la propunerea grupurilor parlamentare din cele două Camere.
2.	Alin. (2) al art. 15 se modifică și va avea următorul cuprins; „(2) Durata mandatului membrilor Consiliului Concurenței este de 5 ani, acesta putând fi reînnoit o	(2) Durata mandatului membrilor Consiliului Concurenței este de 5 ani, cu posibilitatea reînnoirii mandatului o singură dată, indiferent de durata mandatului exercitat anterior. Atribuțiile membrilor

	<p>singură dată, indiferent de durata mandatului exercitat anterior.”</p>	<p><i>Plenului se stabilesc potrivit regulamentelor aprobate de către Consiliului Concurenței.”</i></p>
3.	<p>Alin. (4) al art. 15 se modifică și va avea următorul cuprins; (4) Pentru a fi numit membru al Consiliului Concurenței, o persoană trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) să fie cetățean roman; b) să aibă capacitate deplină de exercițiu; c) să fie considerată aptă din punct de vedere medical; d) să aibă studii superioare de lungă durată sau echivalent, dovedite cu diplomă recunoscută de statul român; e) să dea dovadă de înaltă competență profesională în domeniul concurenței sau ajutorului de stat; f) să beneficieze de o bună reputație; g) să aibă o vechime de minimum 15 ani în activități din domeniul economic sau juridic; h) să nu fie incapabilă ori să nu fi fost condamnată pentru infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii, infracțiuni de corupție, delapidare, infracțiuni de fals în înscrisuri, evaziune fiscală, infracțiuni prevăzute de Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare sau pentru infracțiunile prevăzute de prezenta lege ori alte infracțiuni săvârșite cu intenție, pentru care legea prevede o pedeapsă cu închisoarea de 3 ani sau mai mare.</p>	<p>„(4) Pentru a fi numit membru al Consiliului Concurenței, o persoană trebuie să îndeplinească următoarele condiții: Litelele a)-c) rămân nemodificate d) să aibă studii superioare de lungă durată sau echivalent, dovedite cu diplomă recunoscută de statul român <i>potrivit legii</i>; e) <i>să aibă o vechime de minimum 15 ani în activități din domeniul economic sau juridic și înaltă competență profesională în domeniul concurenței sau ajutorului de stat</i>; f) să nu fie incapabilă ori să nu fi fost condamnată pentru infracțiuni <i>săvârșite cu intenție, pentru care legea prevede o pedeapsă cu închisoarea de 3 ani sau mai mare</i>.</p> <p>Litelele g) și h) de abrogă.</p>
4.	<p>Alin. (5) al art. 15 se modifică și va avea următorul cuprins; (5) Președintele trebuie să fi îndeplinit o funcție de conducere cu largi responsabilități pentru o perioadă de cel puțin 15 ani, în care a făcut dovada înaltei sale competențe profesionale și manageriale.</p>	<p><i>(5) Persoana propusă pentru funcția de președinte al Consiliului Concurenței trebuie să aibă o vechime de cel puțin 10 ani într-o funcție de demnitate publică sau de conducere cu responsabilități ce implică o înaltă competență profesională și managerială.”</i></p>
5.	<p>Alin. (9) lit.f) al art. 15 se modifică și va avea următorul cuprins; (9) Mandatul de membru al Plenului Consiliului Concurenței încetează: ... f) prin revocare, în cazul în care nu mai îndeplinesc condițiile necesare cerute de prezenta lege pentru numirea în funcție, pentru încălcarea gravă a prezentei legi sau pentru condamnare, prin hotărâre judecătorească definitivă, pentru săvârșirea unei infracțiuni.”</p>	<p>„(9) Mandatul de membru al Plenului Consiliului Concurenței încetează: a) <i>la expirarea duratei mandatului.</i>”</p> <p>„f) prin revocare, în cazul în care nu mai îndeplinește condițiile cerute de lege pentru numirea în funcție, în caz de încălcare gravă a prezentei legi sau în caz de condamnare, prin hotărâre judecătorească definitivă, pentru săvârșirea unei infracțiuni.”</p>
6.	<p>Alin. (10) al art. 15 se modifică și va avea următorul cuprins: “(10) Membrii Consiliului Concurenței sunt revocabili, în cazul prevăzut la alin. (9) lit. f), de către autoritatea care i-a numit în termen de 45 de zile de la constatare. Procedura de revocare se aprobă prin hotărâre a Senatului României. În cazul unei hotărâri judecătorești penale rămase definitivă, ei se consideră suspendați de drept din funcție.”</p>	<p>„(10) În cazul prevăzut la alin. (9) lit. f), revocarea din funcție intervine de drept. Până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, membrii Consiliului Concurenței pot fi suspendați din funcție prin hotărâre adoptată în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului de la data punerii în mișcare a acțiunii penale.</p>

7.		(11) În situațiile prevăzute la alin. (9) lit. b)-f) se procedează , conform prevederilor alin. (1) și (2), la numirea unui nou membru al Consiliului Concurenței pentru diferența rămasă din mandat . (12) Membrii Consiliului Concurenței sunt obligați să notifice de îndată Plenului survenirea oricărei situații de incompatibilitate sau impediment dintre cele prevăzute la alin. (6) și (8), fiind de drept suspendați din funcție din momentul survenirii acestei situații. Dacă incompatibilitatea sau impedimentul se prelungesc peste 10 zile consecutive, mandatul încetează și se procedează conform prevederilor alin. (10) și (11)."
8.	După alin. (1) al art. 15 se introduce un nou alineat (1 ¹) care va avea următorul cuprins: „1 ¹) Senatul propune 2 dintre membrii Consiliului Concurenței, între care vicepreședintele și un consilier de concurență, iar Camera Deputaților propune 3 membri ai Consiliului Concurenței, respectiv președintele și 2 consilieri de concurență.”	Se elimină
9.	Art. 16 se modifică și va avea următorul cuprins: „În caz de vacanță a funcției de președinte al Consiliului Concurenței, pentru una dintre situațiile prevăzute la art. 15 alin. (9) lit. b) – f), până la desemnarea și numirea, în condițiile legii, a unui nou președinte, pentru durata rămasă din mandat, interimatul va fi asigurat de unul dintre membrii Consiliului Concurenței, desemnat prin votul majorității.”	<i>Articolul 16 se modifică și va avea următorul cuprins:</i> „ Art. 16 – În caz de vacanță a funcției de președinte al Consiliului Concurenței, pentru una dintre situațiile prevăzute la art. 15 alin. (9) lit. b)-f), până la numirea, în condițiile legii, a unui nou președinte, pentru durata rămasă din mandat, interimatul va fi asigurat de unul dintre vicepreședinții Consiliului Concurenței, ales prin votul majorității membrilor prezenți.”
10.		La articolul 17, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins: „(1) După adoptarea hotărârii de numire în funcție, fiecare membru al Consiliului Concurenței depune în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului următorul jurământ: „ <i>Jur să respect Constituția și legile țării, să apăr interesele României, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, să-mi îndeplinesc cu onoare, demnitate, loialitate, responsabilitate și fără părtinire atribuțiile ce-mi revin. Așa să-mi ajute Dumnezeu!</i> ” „ (3) În cazul nedeunerii jurământului, din culpă proprie , în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României a hotărârii de numire, membrul numit este considerat demisionar, urmând a se relua procedura numirii altei persoane pentru funcția devenită vacantă, pentru durata rămasă din mandat .”
11.	Art. 18 se modifică și va avea următorul cuprins: “(1) Mandatele membrilor Consiliului Concurenței încep de la data depunerii jurământului de către aceștia și expiră la împlinirea termenelor prevăzute la art. 15 alin. (3), calculate de la această dată.	<i>Articolul 18 se modifică și va avea următorul cuprins:</i> „ Art. 18 – (1) Mandatele membrilor Consiliului Concurenței încep de la data depunerii jurământului de către

	<p>(2) În situația în care până la expirarea duratei mandatului unui membru al Consiliului Concurenței, în condițiile art. 15 alin. (10) lit. a), nu este numit un succesor, membrul Consiliului Concurenței al cărui mandat expiră își va continua activitatea până la depunerea jurământului de către cel desemnat pentru mandatul următor.”</p>	<p>aceștia și expiră la împlinirea termenului prevăzut la art. 15 alin. (2), calculat de la această dată. (2) Membrii Consiliului Concurenței al căror mandat a încetat prin împlinirea termenului prevăzut la art. 15 alin. (2) își continuă exercitarea atribuțiilor stabilite de prezenta lege până la finalizarea procedurilor prevăzute la art. 15 și 17 alin. (1) pentru mandatul următor.</p>
12.	<p>Alin. (1) al art. 19 se modifică și vor avea următorul cuprins: „(1) Consiliul Concurenței își desfășoară activitatea, deliberază și ia decizii în plen sau în comisie. Plenul Consiliului Concurenței se întrunește valabil în prezența majorității membrilor în funcție, dar nu mai puțin de 3 dintre aceștia, și adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți. Comisia adoptă hotărâri cu majoritatea voturilor membrilor. Plenul adoptă hotărâri asupra chestiunilor de natură economico-administrativă, la solicitarea președintelui.</p>	<p>Articolul 19 se modifică și va avea următorul cuprins: „Art. 19 – (1) Plenul Consiliului Concurenței se întrunește valabil în prezența majorității membrilor și adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți. Ordinea de zi a plenului se propune de către președinte.</p>
13.	<p>Alin. (2) al art. 19 se modifică și vor avea următorul cuprins: (2) Comisia este formată din 3 membri ai Consiliului Concurenței și este condusă de vicepreședinte. Președintele Consiliului Concurenței stabilește componența comisiei pentru fiecare caz în parte. La cererea unui membru al comisiei sau a președintelui Consiliului Concurenței, cazul cu care comisia a fost investită este supus atenției plenului Consiliului Concurenței, care va decide.</p>	<p>(2) Potrivit sesizărilor primite, președintele Consiliului Concurenței dispune efectuarea unei evaluări prealabile, de către compartimentele de specialitate din cadrul Consiliului, cu privire la respectarea procedurilor de sesizare și a competenței legale a Consiliului, fixând un termen ce nu poate depăși 60 de zile de la sesizare. Pe baza evaluării prealabile, care trebuie să conțină referiri cu privire la autorul și obiectul sesizării, procedura și competența aplicabile în speță, președintele Consiliului Concurenței propune Plenului efectuarea de investigații și desemnarea unui raportor, dintre membrii Consiliului, pentru fiecare caz în parte, sau clasarea sesizării.</p>
14.		<p>(4) În aplicarea prezentei legi, Consiliul Concurenței examinează și hotărăște în plen cu privire la: a) declanșarea investigațiilor sau clasarea sesizării pentru fiecare caz în parte; b) adoptarea raportelor de investigație și a măsurilor corelative, cu opiniile concurente sau divergente, după caz, formulate de membri ai Consiliului; c) autorizarea concentrărilor economice; d) punctele de vedere, recomandările și nvițele formulate în realizarea atribuțiilor; e) proiectele de reglementări propuse spre adoptare; f) raportul anual prevăzut la art. 30 alin. (1), raportul anual privind ajutoarele de stat, precum și orice alte rapoarte privind concurența și ajutoarele de stat; g) incidența prevederilor art. 60 alin. (4); h) orice alte chestiuni stabilite potrivit prezentei legi.</p>
15.		<p>(6) În plen fiecare membru al Consiliului dispune de un vot;</p>

		<i>(7) Hotărârile Consiliul Concurenței se semnează de către președinte și se publică pe pagina de internet a Consiliului. Hotărârile care privesc sesizări și investigații se comunică părților interesate și pot fi atacate în termen de 30 de zile de la publicare, sau, după caz, de la comunicare, la instanța de contencios administrativ din cadrul Curții de Apel București, potrivit legii.</i>
16.	15. Alin. (5) al art. 21 se modifică și va avea următorul cuprins: „(5) Activitatea inspectorilor de concurență cu studii juridice, prin derogare de la prevederile art. 84 alin. (1) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare, constituie vechime în specialitate juridică și este asimilată vechimii în munca juridică desfășurată de consilierul juridic, potrivit prevederilor art. 7 din Legea nr. 514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, cu completările ulterioare.”	<i>Alineatul (5) al articolului 21 se modifică și va avea următorul cuprins: „(5) Activitatea inspectorilor de concurență cu studii juridice, constituie vechime în specialitate juridică și este asimilată vechimii în munca juridică desfășurată de consilierul juridic, potrivit prevederilor art. 7 din Legea nr. 514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, cu completările ulterioare.”</i>
17.	După art. 21 se introduc două noi articole 21 ¹ și 21 ² , cu următorul cuprins: “Art. 21 ¹ (1) Funcția publică de specialitate din Consiliul Concurenței se clasifică în funcție publică de specialitate de conducere și funcție publică de specialitate de execuție. (2) Funcțiile publice de specialitate de conducere ale Consiliului Concurenței sunt: director, director adjunct, șef serviciu și șef birou. (3) Funcțiile publice de specialitate de execuție ale Consiliului Concurenței sunt: inspector de concurență superior, inspector de concurență principal, inspector de concurență asistent și inspector de concurență debutant. (4) Concursul pentru recrutarea funcționarilor publici de specialitate din Consiliului Concurenței se desfășoară în cazul în care, pentru ocuparea unui post vacant, se înscriu minimum 2 candidați. (5) Funcționarii publici de specialitate ai Consiliului Concurenței sunt independenți din punct de vedere al opiniei în realizarea atribuțiilor ce le revin și se bucură de stabilitate. (6) Funcționarii publici de specialitate ai Consiliului Concurenței pot fi percheziționați, reținuți sau arestați preventiv numai cu acordul președintelui Consiliului Concurenței. (7) Este interzisă implicarea directă sau indirectă a membrilor plenului în investigațiile derulate de personalul de specialitate al Consiliului Concurenței, cu excepția celor prevăzute la art.19 alin. (3). (8) În exercitarea atribuțiilor lor, funcționarii publici de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței trebuie să se abțină de la orice activitate în legătură cu care au, direct sau indirect, un interes personal, mai ales de rudenie sau financiar, de natură a le compromite independența. (9) Funcționarul public de specialitate căruia, în exercitarea atribuțiilor sale, i-a fost repartizată o lucrare de natura celei prevăzută la alin. (8), va informa de îndată superiorul pe linie ierarhică, care are obligația să ia măsurile ce se impun, în special, degrevarea funcționarului public de specialitate de respectiva lucrare.	<i>După articolul 21 se introduce un articol nou, Art. 21¹ având următorul cuprins: „Art. 21¹ – (1) Funcțiile publice de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței se clasifică în funcție publică de specialitate de conducere și funcție publică de specialitate de execuție. (2) Funcțiile publice de specialitate de conducere ale Consiliului Concurenței sunt: director, director adjunct, șef serviciu și șef birou. (3) Funcțiile publice de specialitate de execuție ale Consiliului Concurenței sunt: inspector de concurență superior, inspector de concurență principal, inspector de concurență asistent și inspector de concurență debutant. (4) Concursul pentru recrutarea funcționarilor publici de specialitate din Consiliului Concurenței se desfășoară în cazul în care, pentru ocuparea unui post vacant, se înscriu cel puțin 2 candidați care îndeplinesc condițiile stabilite. (5) Funcționarii publici de specialitate ai Consiliului Concurenței sunt independenți din punct de vedere al opiniei în realizarea atribuțiilor ce le revin și se bucură de stabilitate. (6) În exercitarea atribuțiilor, funcționarii publici de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței trebuie să se abțină de la orice activitate în legătură cu care au, direct sau indirect, un interes patrimonial sau nepatrimonial, de natură a le compromite independența. (7) Dacă se găsește în ipoteza prevăzută la alin. (8), funcționarul public de specialitate căruia, în exercitarea atribuțiilor sale, i-a fost repartizată o lucrare ce determină obligația de abținere, informează de îndată superiorul pe linie ierarhică, care dispune măsurile ce se impun. (8) Calitatea de funcționar public de specialitate al Consiliului Concurenței este incompatibilă cu: a) exercitarea oricărei alte activități profesionale sau de consultantță, precum și cu deținerea de funcții ori de demnități publice, cu excepția activităților didactice;</i>

<p>(10) Calitatea de funcționar public de specialitate al Consiliului Concurenței este incompatibilă cu:</p> <p>a) exercitarea oricărei alte activități profesionale sau de consultanță, precum și cu deținerea de funcții ori de demnități publice, cu excepția activității didactice de orice fel;</p> <p>b) calitatea de asociat sau acționar ori membru în organele de conducere, administrare sau control ale unor entități publice ori private;</p> <p>c) calitatea de membru al unui grup de interes economic.</p> <p>(11) Funcționarii publici de specialitate ai Consiliului Concurenței pot participa la editarea de publicații, pot elabora articole, studii de specialitate, lucrări literare ori de cercetare științifică și pot participa la emisiuni audiovizuale, cu excepția celor cu caracter politic.</p> <p>(12) Funcționarii publici de specialitate ai Consiliului Concurenței pot fi membri ai societăților științifice sau academice, precum și ai oricăror persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial. În celelalte cazuri, funcționarii publici de specialitate pot fi membri inactivi.</p> <p>Art.21²</p> <p>(1) Persoanele care au exercitat o funcție de demnitate publică în cadrul Consiliului Concurenței nu pot exercita o activitate profesională în sectorul privat, remunerată sau nu, în termen de trei ani de la data încetării mandatului.</p> <p>(2) Persoanele care au exercitat o funcție publică de specialitate în cadrul Consiliului Concurenței nu pot exercita o activitate profesională în sectorul privat, remunerată sau nu, în termen de trei ani de la data încetării raporturilor de serviciu, dacă respectiva activitate este în legătură cu cazurile investigate și finalizate în ultimii trei ani de activitate.</p> <p>(3) În situația în care persoana care a exercitat o funcție de demnitate publică sau funcție publică de specialitate nu respectă prevederile prezentului articol, autoritatea se poate adresa Secției de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului București, solicitând obligarea persoanei în cauză la încetarea activităților care sunt incompatibile cu interesul legitim al autorității de concurență;</p> <p>(4) La încetarea mandatului, respectiv a raporturilor de serviciu, persoana care a exercitat o funcție de demnitate publică sau o funcție publică de specialitate în cadrul Consiliului Concurenței are obligația de a da o declarație prin care atestă că a luat cunoștință de prevederile prezentului articol și se obligă să nu desfășoare activități incompatibile cu interesele Consiliului Concurenței în condițiile prezentului articol.</p> <p>(5) Modelul declarației prevăzute la alin. (4) va fi stabilit prin instrucțiuni ale Consiliului Concurenței.”</p>	<p><i>b) calitatea de asociat sau acționar ori membru în organele de conducere, administrare sau control ale unor entități publice ori private;</i></p> <p><i>c) calitatea de membru al unui grup de interes economic.</i></p> <p><i>(9) Funcționarii publici de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței nu pot participa la acțiuni sau dezbateri cu caracter politic.</i></p> <p><i>(10) Funcționarii publici de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței pot fi membri unor persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial.”</i></p>
<p>Art. 23 se modifică și va avea următorul cuprins: „În organizarea Consiliului Concurenței funcționează un secretar general și un secretar general adjunct, numiți și eliberați din funcție prin decizie a prim-ministrului.”</p>	<p><i>Articolul 23, se modifică și va avea următorul cuprins: „Art. 23. — În organizarea Consiliului Concurenței funcționează un secretar general și doi secretari generali adjuncți, numiți și eliberați din funcție, la propunerea Președintelui de Plenul Consiliul Concurenței. Atribuțiile secretarului general și ale</i></p>

		<i>secretarilor generali adjuncți sunt stabilite de plenul Consiliului Concurenței.”</i>
18.	Alin. (5) al art. 31 modifică și va avea următorul cuprins. “(5) Veniturile proprii realizate de Consiliul Concurenței din încasarea și reținerea taxei de autorizare a concentrărilor economice se utilizează pentru: a) pregătire profesională pentru personalul Consiliului Concurenței; b) consultanță și expertiză; c) indemnizație de performanță acordată o dată pe an personalului Consiliului Concurenței cu rezultate deosebite, care nu se ia în calcul la stabilirea sporurilor și a celorlalte elemente ale sistemului de salarizare prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice; d) editarea și tipărirea Revistei Române de Concurență; d ¹) organizarea de către Consiliul Concurenței de congrese, conferințe și alte acțiuni de protocol similare; e) alte activități din domeniul de activitate a Consiliului Concurenței, în condițiile legii.	<i>La articolul 31 alineatul (5), partea introductivă și litera c) se modifică și vor avea următorul cuprins: „(5) Veniturile proprii realizate de Consiliul Concurenței din încasarea și reținerea taxei de autorizare a concentrărilor economice se utilizează pentru: „c) indemnizație de performanță acordată o dată pe an personalului Consiliului Concurenței cu rezultate deosebite, care nu se ia în calcul la stabilirea sporurilor și a celorlalte elemente ale sistemului de salarizare prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice;”</i>
19	23. După alin. (2) al art. 55 se introduce un nou alineat (2 ¹) cu următorul cuprins: „(2 ¹) În cazul în care cifra de afaceri totală a contraveniențelor se situează sub echivalentul în lei a unui milion de euro, calculată la cursul de schimb valabil pentru sfârșitul anului anterior luării deciziei, Consiliul Concurenței poate aplica amenda la cifra de afaceri realizată pe piața relevantă definită în cazul respectiv.”	Se elimină
20	Art. 72 se modifică și va avea următorul cuprins: “Regulamentele și instrucțiunile Consiliului Concurenței necesare punerii în aplicare a Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum a fost modificată și completată prin prezenta lege, vor fi modificate corespunzător în termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.”	Se elimină
21		Art. II – În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Camera Deputaților și Senatul vor demara procedurile pentru numirea membrilor Consiliului Concurenței. Actualii membri ai Consiliului Concurenței pot fi propuși și numiți în oricare dintre funcțiile prevăzute de prezenta lege.

După cum lesne se poate observa, Senatul, în calitate de cameră decizională pentru dispozițiile care se circumscriu art. 117 alin. (3) din Constituție, a adoptat numeroase soluții legislative care nu au făcut obiectul analizei Camerei Deputaților și care au schimbat în mod semnificativ configurația legii. Analizând comparativ formele legii astfel cum a fost adoptată de fiecare Cameră a Parlamentului în parte, prezentate în tabelul de mai sus, rezultă faptul că Senatul a adoptat legea cu amendamente suplimentare față de forma adoptată tacit Camera Deputaților, **generând astfel deosebiri majore de conținut între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului, aspect de natură să aducă atingere principiului constituțional al bicameralismului.**

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a stabilit în numeroase cazuri că, ori de câte ori Camera decizională instituie reglementări noi, ce nu au fost supuse dezbaterii decât în Camera decizională, acest lucru înseamnă încălcarea prevederilor constituționale care consacră principiul bicameralismului⁴. Mai mult, în cazul de față, configurația actului normativ adoptat de Senat este semnificativ diferită de cea supusă dezbaterii Camerei Deputaților, iar acest fapt nu rezultă dintr-o simplă restructurare a materiei, ci din adoptarea unor reglementări noi, care nu au legătură și nu derivă din reglementarea inițială. *Așadar*, dinamica legiferării bicamerale prevăzută de Constituție, implică dezbaterea și votul în ambele camere, altfel, Parlamentul este transformat, prin adoptarea tacită, într-un legislativ unicameral.

De asemenea, în vederea instanței de contencios constituțional faptul că doar aspectele cuprinse la Capitolul IV „Consiliul Concurenței”, art. 14-31 din Legea concurenței nr.21/1996, redenumit conform propunerii legislative ”Înființarea și funcționarea Consiliului Concurenței și statutul membrilor plenului și personalului de specialitate” ar fi putut face obiectul dezbaterii Senatului în calitate de cameră decizională, celelalte aspecte care nu implică modificarea normelor de funcționare a autorității administrative autonome fiind de competența decizională a Camerei Deputaților, având ca primă cameră sesizată Senatul, cum de altfel a și fost inițiată procedura, prin depunerea propunerii legislative la Senat ca prima cameră sesizată.

III. Motive de neconstituționalitate intrinsecă

III.1. Prevederile art.II din Legea pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996 aduc atingere dispozițiilor constituționale ale art.15 alin.(2) privind neretroactivitatea legii civile, art. 16 alin.(1) privind egalitatea în drepturi, precum și prevederilor art. 148 alin.(2) din legea fundamentală prin nerespectarea principiului supremației dreptului Uniunii Europene asupra dreptului național.

Principiul neretroactivității legii răspunde preocupării de securitate juridică, fiind o garanție pentru situațiile juridice legal create și consolidate sub imperiul legii vechi. Neretroactivitatea reprezintă deci, un factor de ordine și de securitate juridică, protejând drepturile subiective împotriva intervenției legiuitorului și împiedicând repunerea în discuție a drepturilor dobândite și a actelor încheiate sub imperiul legii vechi.

În doctrină, Profesorul M. Eliescu, arată în acest sens, în mod sugestiv, că *„dacă ceea ce s-a făcut în conformitate cu legea în vigoare ar putea fi neconținut stricat de legea nouă, orice prevedere în timp ar fi cu neputință și ordinea juridică însăși ar fi amenințată pe măsură ce s-ar slăbi încrederea în securitatea drepturilor, în stabilitatea circuitului civil.... Dacă legea nouă nu ar respecta ceea ce a fost făcut în cadrul prevederilor legii vechi, încrederea ar dispărea și, odată cu ea, ar fi atinsă autoritatea legii, căci voința de a da ascultare permisiunilor, poruncilor și*

⁴ A se vedea Deciziile Curții Constituționale nr. 56 din 5 februarie 2020 (M. Of. nr. 199 din 12 martie 2020); nr. 404 din 6 iunie 2019 (M. Of. nr. 580 din 16 iulie 2019); nr. 393 din 5 iunie 2019 (M. Of. nr. 581 din 16 iulie 2019); nr. 76 din 30 ianuarie 2019 (M. Of. nr. 217 din 20 martie 2019) sau nr. 681 din 6 noiembrie 2018 (M. Of. nr. 190 din 11 martie 2019)

opiniilor legale, ar fi, desigur, în bună măsură demobilizată dacă cel ce s-a supus lor nu ar fi sigur că, procedând astfel, va sta sub scutul legii.”⁵

Potrivit prevederilor art. II din *Legea pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996* se procedează la o demitere în bloc a membrilor actuali ai Consiliului Concurenței ca urmare depunerii jurământului de către membrii Consiliului Concurenței ce vor fi numiți prin hotărâre a Camerei Deputaților și Senatului în procedura ce va fi demarată în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a legii.

Consecința acestor prevederi constă în încetarea de drept a mandatelor membrilor Consiliului Concurenței aflați în exercitarea funcției, cu nerespectarea duratei de 5 ani prevăzută de art.15 din *Legea concurenței nr.21/1996*. Se introduce astfel, în mod artificial, o cauză de încetare a mandatelor în curs printr-o normă inexistentă la data numirii în funcție.

Or, în mod constant, jurisprudența instanței de contencios constituțional a stabilit că, atunci când o lege nouă modifică starea legală anterioară cu privire la anumite raporturi, toate efectele susceptibile a se produce din raportul anterior, dacă s-au realizat înainte de intrarea în vigoare a legii noi, cum este în cazul de față realizarea integrală a mandatelor de 5 ani, nu mai pot fi modificate ca urmare a adoptării noii reglementări, care trebuie să respecte suveranitatea legii anterioare. Astfel, în Decizia nr.375/2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.591 din 6 iulie 2005, Curtea Constituțională a statuat că „*legiuitorul este liber să redimensioneze, printr-o lege nouă, durata mandatelor funcțiilor de conducere în alt fel decât legea în vigoare, dar numai pentru viitor, nu și pentru mandatele în curs, altfel ar însemna să nesocotească regula neretroactivității legii, care este normă de nivel constituțional, prevăzută la art.15 alin.(2) din Constituție*”.

Ulterior, prin Decizia nr.61/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.116 din 15 februarie 2007, Curtea Constituțională a reținut că, „*În condițiile în care legea își propune să modifice statutul dobândit la data începerii mandatului, prin instituirea unui caz nou de încetare a acestuia, legea devine retroactivă. Art. 15 alin. (2) din Constituție consacră principiul neretroactivității legii, în sensul că o lege odată adoptată de Parlament va putea produce efecte juridice numai pentru viitor.*” De asemenea, prin Decizia nr. 534/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.593 din 12 iulie 2017, Curtea Constituțională a reiterat faptul că, „*întrucât regimul juridic al mandatelor (...) este deja reglementat prin norme juridice în vigoare, care produc efecte juridice, Curtea constată că orice modificare a acestui regim, sub aspectul condițiilor de numire a membrilor, interdicțiilor, incompatibilităților sau cauzelor de încetare a mandatelor, nu se poate realiza decât cu respectarea principiului neretroactivității legii civile. Toate aceste modificări nu pot viza decât o situație viitoare, care se va naște după intrarea în vigoare a noii legi, și nicidecum situații juridice constituite sub imperiul vechii legi, respectând dispozițiile în vigoare la data constituirii lor.*”

Totodată, prin încetarea bruscă a mandatelor actualilor membri ai Consiliului Concurenței ca urmare a aplicării prevederilor art. II și III din *Legea privind aprobarea OUG nr.39/2017* sunt nesocotite prevederile Directivei (UE) 1/2019 privind oferirea de mijloace autorităților de

⁵ Eliescu M. Aplicarea legii civile în timp și spațiu. Conflicttele de legi. În: *Tratat de drept civil, vol. I, Partea generală, de Tr. Ionașcu ș.a. București: Ed. Academiei, 1967.*

concrență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne- "ECN+"⁶, în continuare Directiva ECN+ și, implicit, sunt încălcate prevederile art. 148 alin.(2) din Constituție, deoarece noua reglementare aduce atingere obiectivelor stipulate de această directivă. Chiar dacă directiva se află în perioada de transpunere, legiuitorul român nu trebuie să se îndepărteze de la obiectivele instituite prin aceasta.

Astfel, Curtea de Justiție a UE (CJUE) a decis (în *Cauza C-212/04 Konstantinos Adeneler și alții împotriva Ellinikos Organismos Galaktos (ELOG)*, punctul 121 că, în perioada prevăzută pentru transpunerea unei directive, statul membru căruia i se adresează trebuie să se abțină de la a lua orice măsuri susceptibile de a compromite în mod serios obținerea rezultatului prevăzut de directivă. Totodată, în *Cauza C-212/04* anterior invocată, CJUE reține că toate autoritățile din statul membru sunt subiectul obligației menționate mai sus. Așadar, potrivit jurisprudenței CJUE, rezultă că, de la data intrării în vigoare a unei directive, statele membre trebuie să se abțină de la luarea de măsuri care ar putea compromite grav atingerea obiectivului urmărit de directiva respectivă.

- Prevederile inserate de Senat la art.II din *Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.21/1996*, apar ca fiind în contradicție cu prevederile Directivei ECN +, pentru următoarele motive:obiectivul Directivei ECN+ este acela de a se asigura că autoritățile naționale de concurență dispun de garanțiile de independență, resursele și de competențele în materie de aplicare a legii și de impunere de amenzi care le sunt necesare pentru a fi în măsură să aplice articolele 101 și 102 din TFUE în mod eficace;
- potrivit art. 4 alin. (2) lit. a) din Directiva ECN+, pentru a se consolida independența operațională a autorităților de concurență, statele membre au obligația de a se asigura că membrii personalului și persoanele din cadrul autorităților naționale administrative de concurență care iau decizii în exercitarea competențelor prevăzute de directivă „sunt în măsură să își îndeplinească atribuțiile și să își exercite competențele de aplicare a articolelor 101 și 102 din TFUE fără intervenții politice și alte influențe din exterior”;
- conform art.4 alin.(3) din Directiva ECN+, persoanele din cadrul autorităților naționale administrative de concurență care iau decizii în exercitarea competențelor prevăzute de Directivă ”pot fi demise numai în cazul în care nu mai îndeplinesc condițiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin sau în cazul în care s-a constatat că au comis o abatere gravă în temeiul dreptului intern. Condițiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin și faptele ce constituie abateri grave trebuie să fie prevăzute în prealabil în dreptul intern, ținând seama de necesitatea de a asigura în mod eficace respectarea normelor”.

Potrivit prevederilor Directivei ECN+, membrii plenului Consiliului Concurenței pot fi demisi doar în cazul în care nu mai satisfac condițiile necesare îndeplinirii sarcinilor sau dacă au comis o abatere gravă, acestea trebuind să fie prevăzute în prealabil în dreptul intern.

În cazul de față, demiterea membrilor plenului înainte de expirarea mandatelor nu intervine ca urmare a incidenței vreunui dintre motivele de încetare a atribuțiilor lor care erau prevăzute de *Legea nr.21/1996* la art. 15. Prin urmare, încetarea mandatelor membrilor plenului intervine pentru un alt motiv decât cele prevăzute de Directiva ECN+ care se referă la faptul că nu mai îndeplinesc

⁶ Publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 11 din 14 ianuarie 2019, p. 3-33, directiva se află în perioada de transpunere.

condițiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin sau în cazul în care s-a constatat că au comis o abatere gravă în temeiul dreptului intern, ambele fiind necesar a fi precizate în prealabil în legislația națională, așa cum rezultă din jurisprudența europeană.

Astfel, în cauza nr. C- 424/15 *Xabier Ormaetxea Garai, Bernardo Lorenzo Almendros împotriva Administración del Estado*, CJUE a menționat că „*articolul 3 alineatul (3a) din Directiva 2002/21, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/140, trebuie să fie interpretat în sensul că se opune ca, în urma unei simple reforme instituționale ... președintele și un consilier, membri ai organului colectiv care conduce autoritatea națională de reglementare care a fuzionat, să fie demși înainte de expirarea mandatelor lor, dacă nu sunt prevăzute norme care să garanteze că o asemenea demitere nu aduce atingere independenței și imparțialității acestora*”. În acest sens, trebuie precizat că prevederile art. 3 alineatul (3a) din Directiva 2002/21 reglementează independența autorităților de reglementare în materia comunicațiilor electronice, similar cu prevederile din Directiva ECN +.

Prin urmare, prin adoptarea prevederilor art. II din *Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.21/1996*, poate fi compromis obiectivul urmărit de Directiva ECN+ de asigurare a independenței autorităților naționale de concurență, întrucât în cauză se ajunge la încetarea anticipată și imediată a mandatului membrilor în exercițiu ai plenului Consiliului Concurenței, organ colegial, pentru motive ce nu vizează neîndeplinirea condițiilor necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin acestora sau constatarea săvârșirii unei abateri grave în temeiul dreptului intern, prevăzute anterior de lege.

Astfel, demersul legislativ de înlocuire a actualei conduceri a Consiliului Concurenței este o intervenție politică, de natură a aduce atingere garanțiilor de independență de care trebuie să se bucure autoritatea română de concurență conform obiectivului declarat al Directivei ECN+, cu atât mai mult cu cât o astfel de intervenție afectează acele proceduri de investigație aflate în etape avansate, respectiv atunci când audierea/ascultarea, deliberarea și motivarea deciziilor trebuie realizate în aceeași componentă a organului colegial de decizie cu respectarea cvorumului și a termenelor de decădere/prescripție stabilite de lege.

Totodată, potrivit art.4 alin.(4) din Directiva ECN+, „*statele membre se asigură că membrii organului decizional al autorităților naționale administrative de concurență sunt selectați, recrutați sau numiți în conformitate cu proceduri clare și transparente, stabilite în prealabil în dreptul intern*.” Or, prin modul de reglementare a numirii membrilor plenului Consiliului Concurenței potrivit noilor prevederi ale *Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.21/1996* este eliminat mecanismul clar și transparent ce presupunea selecția candidaților de către Colegiul Consultativ al Consiliului Concurenței⁷, potrivit unei proceduri publicate în prealabil și derulate într-o manieră transparentă, urmată de avizarea propunerilor făcute de această structură de către Guvernul României, audierea candidaților avizați în Parlament și numirea candidaților astfel selectați de către Președintele României.

⁷ Colegiul Consultativ al Consiliului Concurenței este o structură nepermanentă cu 11-17 membri, fără personalitate juridică, înființată prin H.G. nr.390/2012, formată din foști președinți ai autorității de concurență, din personalități din mediul universitar de concurență, mediului de afaceri, asociațiilor de protecție a consumatorilor.

Este evident că lipsa instituirii unui mecanism de selecție, cunoscut în prealabil, a asigurării derulării unui proces transparent de verificare a condițiilor pe care candidații trebuie să le îndeplinească pentru a accede la funcția de membru al Plenului Consiliului Concurenței și, în special, cea prin care aceștia trebuie să dea „*dovadă de înaltă competență profesională în domeniul concurenței sau ajutorului de stat*”, precum și implicarea unei singure autorități a statului român în numirea membrilor Plenului Consiliului Concurenței, crește riscul de politizare a autorității de concurență, cu repercusiuni asupra independenței cerute de normele europene.

De asemenea, învederăm instanței de contencios constituțional că, prin prevederile nou-introduse cu privire la durata mandatelor și procedura de numire a membrilor plenului Consiliului Concurenței, propunerea legislativă criticată își contrazice unul dintre scopurile principale declarate prin expunerea de motive, și anume „*întărirea autonomiei instituției și a independenței în procesul de luare a deciziilor și în cel de investigare a practicilor anticoncurențiale*”

III.2. Prevederile privind stabilirea cuantumului amenzilor prin raportare la cifra de afaceri realizată pe piața relevantă pentru întreprinderile care au o cifra de afaceri de sub 1 milion de euro încalcă normele europene și, implicit, prevederile art. 148 alin.(2) din legea fundamentală prin nerespectarea principiului supremației dreptului Uniunii Europene asupra dreptului național

Cu privire la introducerea, după alin.(2) al art.55 din Legea concurenței a două noi alineate (2¹) și (2²) prin care stabilirea cuantumului amenzii care va fi aplicată de Consiliul Concurenței urmează să se determine prin raportare la cifra de afaceri realizată pe piața relevantă, atunci când cifra de afaceri totală a contravenientului se situează sub echivalentul în lei a sumei de 1 milion de euro precum și neaplicarea amenzii în cazul în care cuantumul amenzii se situează sub echivalentul în lei a 100 euro, calculate la cursul de schimb valabil pentru sfârșitul anului anterior luării deciziei, această prevedere încalcă dispozițiile art.15 din Directiva (UE) nr.1/2019, potrivit căreia *cuantumul maxim al amenzii care poate fi impus pentru fiecare încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE⁸ nu poate fi stabilit la un nivel mai mic de 10 % din cifra de afaceri mondială totală a întreprinderii în cauză.*

Totodată, această nouă reglementare va conduce la stabilirea unui regim discriminatoriu față de întreprinderile contraveniente implicate în săvârșirea aceleiași fapte prin luarea în considerare a unei baze de calcul diferite pentru stabilirea amenzilor. Mai mult decât atât, în condițiile în care însăși nefurnizarea informațiilor legate de stabilirea pieței relevante și a cifrei de afaceri aferente acestuia constituie o contravenție sancționată prin raportare la cifra ce face obiectul solicitării Consiliului Concurenței, se ajunge la imposibilitatea aplicării legii, respectiv a utilizării mijloacelor de constrângere pentru obținerea informațiilor necesare derulării investigațiilor autorității de concurență.

⁸ art. 5 și 6 din Legea concurenței nr.21/1996 (practici anticoncurențiale)

III.3. Prevederile privind procedurile și atribuțiile Consiliului Concurenței prevăzute la alin.2 al Art.19 încalcă de asemenea prevederile art. 148 alin.(2) din legea fundamentală prin nerespectarea principiului supremației dreptului Uniunii Europene asupra dreptului național

Prin desemnarea unui raportor dintre membrii Consiliului pentru fiecare caz în parte, se aduce atingere independenței funcționale în exercitarea atribuțiilor a inspectorilor de concurență, ceea ce pune sub semnul întrebării independența echipelor de investigație în instrumentarea cazurilor din domeniul concurenței, ceea ce contravine prevederilor Directivei ECN+. Pentru asigurarea independenței inspectorilor de concurență este necesar ca procedurile de lucru să asigure o separare a funcției operative de cea decizională.

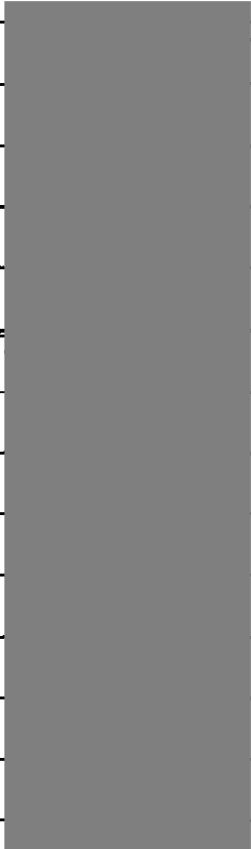
Pentru toate aceste motive, vă solicităm să admiteți sesizarea de neconstituționalitate astfel cum a fost formulată și să constatați că *Legea pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996 (PL-x nr.582/2017, respectiv L3384/2018)* este neconstituțională, în ansamblu.

Semnatarii din tabelul anexat

Lista semnatarilor Legea de neconstituționalitate privind
 legea de modificare a Legii concurenței nr. 2/1996,
 din partea grupului parlamentar PNL

1	MIHAIL DANILĂ	PNL
2	Donoșle Leon	PNL
3	IULIE VIORCEL	PNL
4	MARIUS PETRE NICOLAE	PNL
5	ION POPA	PNL
6	OPREA MARIO	PNL
7	TALPOS JUSTIN	PNL
8	SOPTICĂ COSTEL	PNL
9	CRISTIAN CHIRTES	PNL
10	TAPU IHAZARE EUGEN	PNL
11	CRISTINA IOAN	PNL
12	POPIA CORNEL	PNL
13	CAMACIĂ IANCU	PNL
14	CAZAN MIRCEA	PNL
15	Hăvârn Elena	Calușeni PA
16	GORGHEA AUREA	PNL
17	Viond Balu	PNL
18	EUGEN PREVULESCU	PNL
19	PERES ALEXANDRU	PNL
20	SCANTEI LUCIA	PNL
21	GIOVANETI EUGENIA	PNL
22	FILIPESCU SABINA	PNL
23	Bulacu Rouven	PNL
24	Pauline Nicolae	PNL
25	Tomă Cătălin	PNL

Lista semnatarilor sesizării de neconstituționalitate
 privind Legea de modificare a legii pentru modificarea
 Legii nr. 21/1996, din partea grupului parlamentar USR

Nr. crt.	Nume și prenume	Partid	Semnătură
1	WIEMER ADRIAN	USR	
2	GHIȚA CRISTIAN	USR	
3	MEXINA REȘAI Vlad-Îub	USR	
4	PRESADĂ FLORINA-BAUCA	USR	
5	Morussi George	USR	
6	Lunga Ion	USR	
7	Fălcuș Nicu	USR	
8	RADU MIHAIL	USR	
9	MIHAIL GORICU	USR	
10	COLIBAN ALIEN	USR	
11	DINU NICOLETA RALONA	USR	
12	DIRCA GEORGE EDWARD	USR	
13	Silvia ȘINIȚĂ	USR	